სახალხო გაზეთი

№ 738 ხუთშაბათი, 1 ნოემბერი 1912 წ. № 738

განცხადების ფასი: ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე პეტიტით ღირს 15 კ., უკანასკნელზე 10 კ. სხვა ადგილებიდან კავკასიის გარეშე მიღებულ განცხადებათა ფასი: სტრიქონი პეტიტით ტექსტის წინ 20 კ., უკან 10 კ. სამგლოვიარო განცხადების დაბეჭდვა პირველ გვერდზე თითო-ჯერ სადამოს 4 საათამდე ღირს 3 მ. 4 საათის შემდგ მიიღება მხოლოდ თვით სტამბა „ზრომა"-ში, მუხრანის ქუჩა, და ეღირება 4 მანეთი.

განცხადებანი იმ პირთა, ფირმათა და დაწესებულებათაგან, რომელნიც კავკასიის გარეშე არიან, ან მთავარი კანტორები და განყოფილებანი აქვთ, მიიღება მხოლოდ სავაჭრო სახლის ლ. და მ. მეტცლ და ამხ.-ბის განცხადებათა ცენტრალურ კანტორაში მოსკოვში, მიასნიკაის ქ., ხ. სიტოვიხა და მის განყოფილებებში: პეტერბურგში—მორსკაია 11, ვარშავაში—მარშალკოვსკის ქ. 130, პარიზში—ბირჟის მოედანი.

ხელის მოწერა და დასაბეჭდი განცხადებები მიიღება „სახალხო გაზეთი"-ს რედაქციაში და კანტორაში ყოველ-დღე ყვირა-უქმეების გარდა, დილის 9 საათიდან 3-მდე. საღამოობა 5-დან 7-მდე.

ხელ-მოუწერელი წერილები არ დაბეჭდება — ეგზემპლარები. ბეჭდვა ბეჭდვა. წერილები და კორესპონდენციები სულ არ ინახება; ინახება ერთის თვით მხოლოდ დიდი წერილები და მოთხრობები. პირადად მოლაპარაკება შეიძლება ყოველ-დღე, კვირა-უქმეების გარდა, დილის 10 საათიდან ნაშუადღევის 3 საათამდე. ადრესის გამოცვლა 40 კაპ.

რედაქცია და კანტორა იმყოფება: ტფილისში, სასახლის ქ., სარაჯიშვილის სახ. № 6. ფოსტის ადრესი წერილებისა და ფულისთვის: ტფილისი, ქართველი „სახალხო გაზეთი" 190.

ტელეფონი № 12-29

გაზეთის ფასი წელიწ. 8 მ. 50 კ. ცალკე № ყველგან 5 კ.
„ „ თვეში — 75 კაპ. **დამატებანი 7 კ.**

ყოველ-დღიური საპოლიტიკო და საალიტერატურო გამოცემა.

კანტორისაგან

1912 წ. პრემია **„ბრდემლის" მისაღებად** უკანასკნელი ვადა არის მომავალ წლის 1 იანვარი, ამიტომ ვთხოვთ ყველას, ვისაც პრემია ერგება, ამ ვადამდე უსათუოდ მოიკითხონ, რადგანაც 1 იანვრის შემდეგ პრემია აღარ შეენახებათ და ყოველნაირი მიწერ-მოწერაც მიმდინარე წლის პრემიის შესახებ **უშუალოდ იქნება დატოვებული.**

სახალხო გაზეთი სურათებიანი დამატებით მიიღება ხელის მოწერა 1912 წლისათვის.

(არ მიიღება ხელის მოწერა ცალკე, უდამატებოდ და არც სურათებიანი დამატება იყიდება ცალკე).

წელიწადში ღირს 8 მან. 50 კაპ.

1 ღვინოგისთვიდგან წლის დავლევამდე ღირს 2 მ. და 25 კ.

თვეში ღირს — — 75 კაპ.

(როგორც ქალაქში, ისე ქალაქ გარედ).

საზღვარ-გარედ თვეში ზედ-მეტი 25 კაპ.

წლ. ხელის მომწერთ (რომელთაც პრემია „ბრდემლი" ერგებათ) 8 მან. 50 კ. უნდა ჭქონდეთ გადახდილი შემდეგ ვადებზე: პირველად 3 მ., 1 მარტისსათვის 5 მან., 1 მაისისათვის 7 მ. და 1 მ. 50 კ. 1 ივლისამდე.

გაზეთის გამოწერა შეიძლება მხოლოდ თვის 1 რიცხვიდან, მხოლოდ სრული თვეებით და მხოლოდ მიმდინარე წლის ბოლომდე.

გაზეთს, ფულის მიღების უფლებით, არსად არავითარი აგენტი არა ჰყავს (გარდა წ.-კ. ს. მთავარ გამგეობის ტფილისის წიგნის მაღაზისა) და ამიტომ პასუხს აგებს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როდესაც ფული ან ფოსტით არის გამოგზავნილი, ან პირდაპირ კანტორაშია მიღებული.

რედაქცია დაუბეჭდავ ნაწერების შესახებ ავტორებთან მიწერ-მოწერას არ ჰმართავს, თუნდ საპასუხო მარკაც იყოს გამოგზავნილი და დაუბეჭდავ წერილებსაც არ ინახავს. დანარჩენ შემთხვევაში ყოველ შეკითხვის ან რაიმე ცნობის შესახებ საპასუხოდ საჭიროა **ფოსტის მარკა.**

დანარჩენი პირობები იხ. გაზეთის სათაურში.

ანტონ, ალექსანდრე, ელისაბედი და **ფატი ახვლედიანები** გულითადის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ რომ—

პირველთა ძვირფასი **დისა** და უკანასკნელის—დაუვიწყარ მულის

მ ი ნ ა ს.

დაკრძალვა მოხდება ქუთაისში დღეს, **ხუთშაბათს, 1 ნოემბერს** ნაშუადღევის 3½ საათზე. 1566

გიორგი იოსების ძე და **ელენე დიმიტრის ასული გაბიტაშვილები** აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ, რომ მძიმე ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა ქ. თელავში ძვირფასი და დაუვიწყარი პირველის—დედა და მეორესი—დედამთილი

ეკატერინე გრიგორის ასული **გაბიტაშვილისა,**

რომლის დასაფლავება მოხდება 1 ნოემბერს, კუკიის წმ. ნინოს ეკლესიის სასაფლაოზე. გამოსვენება დილის 10 საათზე საკუთარ სახლიდან, კრასნოგორსკის ქუჩა № 27.

ოლღა იოსების ასული, ქაიხოსრო იასონის ძე ქავთარაძეები და **სოფიო ივანეს ასული ლაგრაძისა** გულითადის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა, ნაცნობთა და პატივისმცემელთ გარდაცვალებას **პირველი**—უსაყვარლესის დედისა, მეორე სიდედრისა და მესამე რძლის

ეკატერინე გრიგოლის ასულის **გაბიტაშვილისას**

და სთხოვენ მობრძანდნენ დაკრძალვაზე, რომელიც მოხდება დღეს ხუთშაბათს, 1 ნოემბერს, კუკიის წმ. ნინოს სასაფლაოზე. მიცვალებულს გამოასვენებენ საკუთარ სახლიდან, კრასნოგორის ქუჩა № 27, დილის 10 საათზე.

ხანგრძლივი და მძიმე ავადმყოფობის შემდეგ ქ. **თელავში** გარდაიცვალა 26 ოქტომბერს

ეკატერინე გრიგორის ასული **გაბიტაშვილისა,**

რასაც გულითადის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ **შვილი სოფიო იოსების ასული** ქსიძე **მღვ. იოსებ ბერიძე შვილებითურთ,** სიძე **მღვ. ბენიამენ კანდელაკი შვილებითურთ.** დაკრძალვა კუკიის წმ. ნინოს ეკლესიის სასაფლაოზე, ხუთშაბათს, 1 ნოემბერს. გამოსვენება საკუთარ სახლიდან, კრასნოგორსკის ქუჩა № 27, დილის 10 საათზე. 766

№ 9. **ძმ. ზუბალაშვილების სახალხო სახლი** № 9.

ხუთშაბათს, 1 ნოემბერს,

ქართულ სახ. წარმოდგ. მმართველი წრის მიერ მსახ. ბ-ნ **ვ. გამყრელიძის** მონაწილეობით წარმოდგენილ იქნება: **ისმინე ისრაილ,** დრამა 3 მოქ. ო. დიმოვისა,

2) **დ ა ვ ა,** წარმ. იქნება მარტო მესამე მოქ. კომ. გ. ერისთავისა.

მონაწილეობენ: ქ-ნნი პიერეტა, მ. რომანიშვილისა; ბ-ნნი: ნ. გოცირიძე, ვ. გამყრელიძე, ვ. მინდიაშვილი, ალ. მეტრეველი, ვ. ნინიძე, ს. რომანიშვილი, რ. ალაყაია, ნ. ჯანკვეტაძე.

მზადდება წარმოსადგენად: ბელოს დრამა „უმუშევარნი". შემდეგი წარმოდგენა 6 ნოემბერს. ადგილების ფასი 5—50 კ. **დასაწყ. საღ. 8 ს.**

1499 რეჟისორი **ალ. წუწუნავა.** „წრის" ადმინისტრაცია.

ტელეფ. № 795. **ქართული თეატრი** ტელეფ. № 795

ხუთშაბათს, 1 ნოემბერს, 1912 წ.

ქართ. დრამატ. საზოგადოების დასის მიერ წარმოდგ. იქნება

ვასო აბაშიძისა და **ვლ. ალექსი-მესხიშვილის** მონაწილეობით

პირველად **ახალი პიესა ზღვის პირას** დრამა. 3 მ. ენგელ სა, თარგმან ვ. შალიკაშვილისა.

კლას დრიუკსის როლს შეასრულებს **ვლ. ალექსი-მესხიშვილი.**

2) **შემთხვევა,** დრამატიული ნაკვთი, ორ სურათად. ი. ელეფთერიძისა.

გენერალ გოჯასპირიძის როლ შეასრულებს—**ვასო აბაშიძე.**

მონაწილეობენ: ქ-ნნი ა. აბაშიძე, დავითაშვილი, ლიდუა, მარგარიტა, ქიქოძე, შოთაძე, ჩერქეზიშვილი, ჯავახიშვილი. ბ-ნნი აბაშიძე, ალექსი-მესხიშვილი, აბდუშელი, ალექსიძე, გუნია, გედევანოვი, ზარდალიშვილი, მატარაძე, მგ. ლობლიშვილი, სარაული, ციცეშვილი, ფალიკაშვილი.

დასაწყისი საღამოს 8 საათზე. ადგილების ფასი ჩვეულებრივია.

თეატრის დირექცია დაბეჯითებითა სთხოვს ბ. მაყურებელთ, ფარდის ადამდე დასხდნენ თავიანთ ადგილზე, რადგანაც ფარდის ახდის შემდეგ დარბაზში აღარავის შეუშვებენ.

ანონსი: კვირას, 4 ნოემბ., წარმოდგ. იქნება მეორედ „მთი ზღაპარი", ნ. შიუკაშვილისა, და „დარისპანის გასაჭირი", დ. კლდიაშვილისა.

1554 რეჟისორი **ვლ. ალექსი-მესხიშვილი.** ქართ. დრამ. საზოგ. ადმინ.

ქართული თეატრი

ტფილისის ქართული ფილარმონიული საზოგადოება.

ორშაბათს, 5 ნოემბერს,

თავად-აზნაურთა თეატრში გაიმართება მ. ტ. **ვასილევ ს** მონაწილეობით

პირველი კვარტეტი (1-ლი სერიისა).

შესრულებულ იქნება: 1) ჰაიდენ კვარტეტი B—dur, 2) ბოროდინი, კვარტეტი № 2 D—dur, 3) ბახი ა) პრელიუდია E—dur. ბეტჰოვენი, ბ) რომანსი G—dur, მოცარტი ც) მენუეტტო D—dur, შეასრულებს მ. ტ. ვასილევი.

ტფილისის ქართული ფილარმონიული საზოგადოების კვარტეტს შეადგენენ: მ. ტ. ვასილევი—პირველი სკრიპკა, მ. ჰალცევი—მეორე სკრიპკა, ს. ი. ჭრესმანი—ალტი, ე. ნ. კოჰენ-ნიცკი—ვიოლონჩელი.

კნ. ანდრონიკაშვილი-ცაცეშვილისა—აკომპანიმენტი.

ადასაწყ. 8 ს. ბილეთები იყიდება თეატრის კასაში. 1568

ახალი კლუბი

სამშაბათს, 6 ნოემბერს, ქართულ თეატრში

კონცერტი,

ცნობილი პიანისტის **ა. კ. ბოროვსკისა.**

სხვათა შორის, შესრულებულ იქნება **კონცერტი** ფორტოპიანოსთვის—C—moll, რახმანინოვისა—ორკესტრით და ფანტაზია დონ-ჟუან ლისტისა. თეატრში შესვლა საყოველთაოა. ადგილ. ფასი პარტერში—1 მან. 3 მანეთამდე, ქანდარაზე 60 კ. 20 კაპეიკამდე. 1536

ქარხნის მარკა

კონიაკი და ლიკორი

ს. ს. შაგრიარსკისა

ტფილისი ელისაბედის ქუჩა № 166. 1570

ტფილისის კერძო სამკურნალო

ახლად გადაკეთების შემდეგ, ავადმყოფები მიიღებიან ძველივის ქუჩა, საკუთ. სახლი, № 7, მიხეილის პროსპექტისა და ვეტცელის სასტუმროს ახლო.

ტ ე ლ ე ფ ო ნ ი № 590.

სტაციონალური განყოფილება მოწყობილია 50 საწოლით, ცალკე ნომრებით და საერთო ოთახები განსაკუთრებითი სამშობიარო განყოფილება.

მწოლიარე ავადმყოფთა მიღება შეიძლება ყოველ წამს; გარეშე მოსიარულე ავადმყოფებს მიიღებენ შემდეგი ექიმები-სპეციალისტები:

შინაგანი სნეულებანი.
დავითიანი რ. ს. (ყოველ დღე) 1—2.
მანსვეტაშვილი ვ. მ. (ორშაბ., ოთხშაბ. და პარასკ.) 2—3.
მაღალაშვილი გ. გ. (სამშაბ. და შაბათობრით) 10—12.
მიქელაძე შ. ა. (ყოველ დღე) 12½—1.
ფედოროვი ე. გ. (ყოველ დღე, გარ. და ოთხშაბ. და კვირისა) 12—1.

ქირურგიული სნეულებანი.
მარკევიჩი ვ. ლ. კონსულტატი (ყოველ-დღე 11½—12½)
მელიქიშვილი ნ. მ. (ყოველ დღე) 10—1.
ფირადოვი რ. ბ. (ყოველ დღე) 12—1.

ქალთა და სამეანო სნეულებანი.
ექიმი-ქალი ვერბიცკი-ფირადოვისა ლ. (ყოველ დღე) 11—12.
თიკანაძე ი. ე. (ყოველ დღე) 1—2.
მელიქიშვილი ნ. მ. (ყოველ დღე) 10—1.
სულაკოვი ა. ი. (ყოველ დღე) 12—1.

ბავშვთა სნეულებანი.
ექ. ქალი ბაქრაძე-დედაბრიშვილისა (ყო. დღე, გარდა ოთხ.) 1—1½ ს.
მიქელაძე შ. ა. (ყოველ დღე) 12½—1.
ფედოროვი ე. გ. (ყოველ დღე გარდა ოთხშაბ. და კვირისა) 12—1.

ნერვ. სნეულ. და ელექ.
გედევანიშვილი მ. ა. (შაბათობრით) 10½—11.
დავითიანი რ. ს. (ყოველ დღე) 1—2.
ფონდოევი, გ. ს. (ყოველ-დღე) 1—2 ს.

ყლრ. ყურ. და ცხვ.
ათენიანცი ნ. ა. (ყოველ დღე) 12½—1½
ორეშმბოვსკი ნ. ს. (ყოველ დღე) 2½—3.

ოფალმოლოგიური სნეულ.
მუსხელიშვილი ვ. ს. (ორშაბათობრით, ოთხშაბ. და პარასკ. 2—2½.

კან. და ვენერ. სნ.
დიასამიძე ა. ნ. (ყოველ დღე) 1—1½.

სამკურნალოს აქვს მოწყობილი საკუთარი სამიკროექიმო და საბაქტერიოლოგიო ლაბორატორია. სისხლის გასინჯვა, ათაშანგ. **Wassermann.** რჩევისათვის 50 კ., საწოლები 2 მ. დაწყებული. ცალკე ოთახი 5 მანეთიდან. მზრუნველობა 10 დღე წოლით ღირს 40 მ. ოპერაციები, კონსულტაციები, შარდის ბუშტისა და მილების კატეტერიზაცია; „606" „914" და **წამლის შეშბაპუნება,** ელექტროლითი წამლ., მასსაჟი, ყვავილისა ცრა. ძიძათა შემოწმება და სხვა შეღავათიანი საფასურით. წ. 1010.

ექიმი ალ. სოლოლაშვილი იღებს ავადმყოფებს 9—2 საათ. და 5—4 საათ. გოლოვინის პრ. № 12. 1334.

ექიმი ქ ა ლ ი დ. ბ. საუვარელიძე. იღებს ავადმყოფებს ქალისა და საბებიო. ნაშუადღ. 1—2 ს., საღამოს 5—6 საათამდე. კიროჩნის ქუჩა, № 9. 595.

ექიმი ა. ნ. დიასამიძე კანისა და ვენერიულ ავადმყოფებს იღებს ყოვ.-დღე ნაშუადღ. 2—3 ს. საღამ. 6—7 ს. ხუთშაბ. მხოლოდ დილ. 8—9 ს. კვირ. ავადმყ. არ იღებს. მოსკოვის ქუჩა, № 3, ს. ბაბაშვილისა.

ექიმი კბილისა და ღრძილებისა ჯ. ა. ძაჯაია იღებს ავადმყოფებს დილით 8—2 ს. საღამოთი 3—7საათამდე. ელისაბედის ქუჩა, № 151. დიდუბე 1049

შეიძლება დაკვმთ:

ილია ჭავჭავაძის თხზულებანი

ექიმ მიხეილ გედევანიშვილის საგანგებო გამოცემა

წიგნი დაიბეჭდება ძვირფას ქაღალდზე; ილიუსტრაციებით; ძვირფასი ყდით; შეიცავს დაახლოვებით 600 გვერდს; მოთავსებული იქნება ყველა

ლექსი და **ბელეტრისტული ნაწარმოები,**

(აგრედვე ჯერ დაუბეჭდავიც); ჩაერთობა მგოსნის ერეული ბიოგრაფია და მისი ნაწარმოებების კრიტიკული განხილვა. ფორმატი in quarto.

ფასი 8 მანეთი, რომლის გადახდა შეიძლება სამ ნაწილად; 3 მან. ხელის მოწერისთანავე, 3 მ. ენკენისთვეში და 2 მ. გიორგობისთვეში. ვინც 100 ცალზე ნაკლებს არ გამოიწერს, 10% დათმობა. გასასყიდად წიგნი არ გამოვა. დამკვეთელთ წიგნები დაურიგდებათ 1913 წელში.

წიგნის დაკვეთა შეიძლება: ტფილისში, ყორდანოვის ქუჩა, № 20, **ექიმ მიხეილ გედევანიშვილთან;** და **წერა-კითხვის საზ. წიგნის მაღაზიაში.**

ქუთაისში—წ. კ. ს. **მდივან იასონ ფოთში**—**იონა მეუნარგიასთან.**
სამტრედიაში—ბ. ი. **სტურუასთან.**
სიღნაღში—**ექ. ჯანდიერთან.**
სოხუმში—**ნიკო თავდგირიძესთან.**
ჭიათურაში—**წ. კ. გ. ს. ირ. დეკანოზიშვილთან.**
ბაქრაძესთან და **იოსებ ოცხელთან.**
თელავში—**თამარ აბაშიძესთან.**
ხონში—**ეფროსინე ჭიჭინაძესთან.**
ბაქოში—**ილია აგლაძესთან.**
ოზურგეთში—**ექ. დიმ. ერისთავთან.**
ერევანში—**ელენე ვირსალაძესთან**

ბათომში—**ს. მდივანთან. კავკავში**—**სოფიო კალანდარაშვილთან. გორში**—**ნიკო ლომაურთან. ახალციხეში**—**როზალია აღელიშვილთან**

ვინც წიგნის **დასაკვეთად ფულს ფოსტით თვით გამომცემლის სახელზე გზავნის, მათთვის გასამართლებელ საბუთად საკმარისია თვით ფოსტის** კვიტანცია. 1153

საგურთალოზე

მშვენიერ ალაგას, ახლად აშენებულ ეკლესიისა და დიდუბის მომავალ ხიდის

ალოგ-ბლად დაიჭრა 20 დესეტინა მამული და იყიდება ფვრილ ნაკრებად ხელმისაწვდენელ ფასებში.

მსურველთ შეუძლიანთ მიმართონ ოლღას ქუჩაზე, სახლი № 5, სოლომონ ივანეს ძე **თაქთაქიშვილს;** დილის 8 საათიდან ნაშუადღევის 3 საათამდე. საღამოს 5 საათ. ან 8 საათამდე. უმორჩილესად ვთხოვთ მიწის მყიდველებს, **რომ თავის დროზე შემოიტანონ დარჩენილი ვალი,** თანახმად ჩვენგან მიცემულ კვიტანციისა. (წ. 1020

სამკურნალო

სპეციალისტ სამხედრო ექიმებისა გარედან მოსიარულე ავადმყოფთათვის. ვანქის დი. ქ.-ზე, № 3, ალექსანდრეს ბაღის მახლობლად. ტელეფონი № 483.

ფასი რჩევისათვის 50 კაპ.

ავადმყოფთა მიღება 9½-დან 5 ს.-დე.

ასპისოვი. ცხვირ., ყელ. და ყურისა. ყოველ-დღე. 1—2 საათამდე.

არგუთინსკი, შინაგ., ბავშვ. ყ.-დღ. 10 ს. ½ ს.

ახვლედიანი შინაგან სნეულ. საბავშ. სამშაბათ. ხუთშაბათ. შაბათ. საღამოს 4—5 საათ.

ბოჟოვსკი. შინაგ. საბავშ. ორშაბ. ოთხშაბ. პარასკევ. საღამ. 4—5 ს.

მონსე, ბავშ. და შინაგ. ავად. ორშ., ოთხშ. და პარასკ. 2—3 საათ.

ნოვიცკი. ქალთა ავად., ყ.-დ. 1—2 ს.

კალამკაროვი. ქალ. ავად. ყ.-დღ. 12—1 სათ.

უკლადნიკოვი. შინაგ. ავად. სამშ., ხუთშაბ. 4—5 საათ.

თეთრაძე. სიფ., ვენერ., კან. ყ.-დ. 1—3 ს.

ჩუდნოვსკი ი. ნერვ., სულ., ელექტროთერაპია, ყ.-დღე გარდა კ.-უქმისა 11½—12½

რუდენკო. შინაგ. ავად. კონსულტანტი ხუთშ., კვ. 3—4 ს.

ვესელოვზოროვი ქირურგ. ავად. ყოველ დღე, გარდა კვირ. დღ., 3—4 საათ.

ერმოლაევი ბავშვ., შინაგან. ყ.-დღ. 1-2 ს.

იოსელიანისა ქალ. ავად., ორშ. ოთხშ., პარასკ., კვირ. 11—12 საათ.

ბესსერი შინაგ., ნევრ.-ავადმ. — სამშ., ხუთშ., შაბ. კვ. 2—3 ს.

ბაგდოევისა, კბილ. ყ.-დღე 3—5 ს.

ლიმონი. კბილ. ყ.-დღ. 11—12 ს.

შამაში, ქირურგ. ავადმყ ყ. დღ., კვ. გარდა 1½ 2½ ს.

კუნთებში შეუშხაპუნებენ და ძარღვებში შეუშვებენ „606"-ს

საღამოს 5—7 საათამდე.

კონსულტანტი ხირურგ. ავადმყ. დამსახურ. პროფეს. საიმპერ. სამხ. მედიკ. აკად. პროფ. მ. ს. სუბოტინი ორშ., ხუთშ. 3—4 საათ. წიდაწინვე ნაწერით. 366.

დოქტორი მედიცინისა ბერლ. უნივერს.

გ. გ. ძეგრაბიანცი

შინაგ. ავადმყ., ავადმყოფობ. ფილტვ.—ტუბერკულულ. და გულისა. წამლობს ტუბერკულინით, რადიისა და ელექტრონის პრეპარატებით. იღებს ყ.-დღ. **ახალ ბინაზე** დილ. 9—12 ს. და საღამ. 5—7 საათ. ადრესი: **სოლოლაკი,** ბებუთოვის ქ., № 23 (განოვის ქ. კუთხე). **ტელეფ. 7—92.** 724

ექიმი შ. ა. მიქელაძე იღებს **შინაგან და ბავშვათა სნეულებიან** ავადმყოფთ ყოველ დღე საღამოს 5 ნახ.—6½ საათ. **კაზეთის ქ., № 6.**

ანასტასია გედევანიშვილის

საბავშვო ბაღი

ბავშვების მიღება ყოველ დღე 10 ს. 1 საათამდე, წყნეთის ქუჩა, ქართული გიმნაზიის შენობა. 156.

კვირას, 11 ნოემბ., „ნაძალადევის" თ ე ა ტ რ შ ი დანიშნულია **მომხმარებელ საზოგად., „მომავალი"-ს** წევრთა **საზოგადო კრება,** გამგეობის ანგარიშებისა და მოხსენების განსახილველად. კრება დაიწყება დილ. 12 საათზე. 767

ვაგზლის კერძო სამკურნალო

გარედან ყოველ დღე მოსიარულე ავადმყოფთათვის.

ვაგზლის ქუჩა. № 8. ტელეფონი № 696.

ე. ს. ვაშაკიძე. ყოველ დღე, შინაგან ავადმყ. 9½ ს. 4½ ს.

ა. ნ. დიასამიძე. ყოვ. დღე, კვირ. გარდა. სიფ. კანისა და ვენერ. 11—11½ ს.

ბ. ა. პოპოვი. ყოვ. დღე, კვირ. გარდა ყელ., ყურ. და ცხვ. სნეულ. 11—11½.

ექ. ქალი იოსელიანისა—იღებს ქალთა ავადმყოფებს. სამშ ბ.თობით ხუთშაბათობით და შაბათობით 11—11½ საათ.

ნ. მ. მელ ქიშვილი. ქირურგიული და ქალთა ავადმყ. 1—2 ს.

ივ. გომართელი.—ყ.-დღ. შინაგ. 2—3 ს. მიკროსკოპიული, ბაქტეროლოგიური-ქიმიური გამოკვლევანი; აგრედვე ყვავილის აცრა და ძიძების გასინჯვა. ფასი რჩევისათვის 50 კაპ.

ოპერაციები და კონსილიუმი მორიგებით,

წამლოგა „606"-ით. 1018

ექიმი ს. ი. ბძელიშვილი შიგნეულობისა და ვენერიულ ავადმყ. დილ. 9—11 საათ., საღ. 6—8 საათ. დიდუბე, საგურამოს ქ., (მუშტაიდის ბაღის შუაგულიდგან მარჯვნივ), № 21, ბრამელაშვილის სახლი. დღისით: 2—4 საათამდე. ბაროხისა და ბაზრის ქუჩის კუთხე, № 14. 1411

ელექტრონისა და რენტგენის

ს ა მ კ უ რ ნ ა ლ ო

მიხ. გედევანიშვილისა

ავადმყოფებს იღებს ყოველ-დღე დილ. 12—1 ს., საღამოს 6—7 ს., **გაშინჯვა** და გადადება რენტგენის სხივებით. ვერა, ყორდანოვის ქ. № 20. წ. 1022

ექიმი პ. არ ბ ა ზ ი ა ნ ი შინაგან და ბავშვებ. ავადმყ. (სპეციალ. ფილტვებ. სნეულ. რეკომატიზმი-ქაროები) ტფილისი, ალექსანდროვის ქუჩა, № ა. 11—2 ს. საღამ. 5—7. 1045.

ექიმი კბილისა ნინო ოცხილაძე. იღებს დილით 9—2 ს. საღ. 5—7 ს. ოლგას ქუჩის შესახვევი № 5, სახლი მაქარაშვილისა

ექიმი ი. ი. ბერიშვილი სწავლობს **ხაშურდე** ორგანოთა, **ათაშანგისა** და **კანის** ავადმყ.; **ვასსერმანის** რეაქციით იკვლ. ათაშანგ. მოწამლ. სისხლს. მიღება ნაშუადღ. 3—5½ ს. **ელოსაბედ. ქ., № 94,** საფოსტო განყოფი. პირდა პირ. 1530

ტფილისი, 1 ნოემბერი

ოსმალეთი და ევროპის დიპლომატია. ომი თითქის დასრულებულად უნდა ჩაითვალოს. ბალკანეთის სახელმწიფოთა კოალიციამ გაიმარჯვა. მაგრამ ეს კიდევ იმას არა ნიშნავს, რომ კოალიციამ შეიძლება მიიღოს ყველაფერი, რასაც მოისურვებს. იგივ ევ-

როპა, რომელიც ხარბის თვალით შესცქეროდა ოსმალეთს და არავითარ საშუალებას არ აძლევდა ესარგებლა განახლებული რეჟიმით, მოეწესრიგებინა ფინანსები, შემოეღო ევროპიული წესები მართვა-გამგეობისა, ერთის სიტყვით, პროგრესის გზას დასდგომოდა,—ეს ევროპა, უეჭველია, თავის „ვეტოს“ დაადებს ბალკანეთის სლავიანურ სახელმწიფოთა კოალიციის სურვილებს. საფრთხობელად წინად status quo ითვლებოდა. ამით აშინებდნენ ერთმანეთს სახელმწიფოები. შინაგანი და ერთად-ერთი აზრი ამ status quo-სი არის—დაიცავით ისეთი მდგომარეობა, რომ თუ მე არაფერი მერგება, შენც არ შეგეძლოს წაღება. ევროპის დიდს სახელმწიფოთა მოურიგებლობა და ურთიერთს შორის ატეხილი დავა შეუძლებლად ხდიდა მახლობელ აღმოსავლეთის საკითხის მთელი თავისი სიგრძე-სიგანით წამოყენებას.

ბალკანეთის სლავიანურ სახელმწიფოთა კოალიციის გამარჯვებამ ეს უკანასკნელი იმედებიც გააქარწყლა. დღეს ჩერნოგორია, სერბია, საბერძნეთი და ბულგარეთი გამარჯვებას დღესასწაულობენ. გამარჯვებული სახელმწიფონი, რა თქმა უნდა, მოისურვებენ ზარალის ანაზღაურებას არა მარტო ქონებრივად, ტერიტორიალურადაც. ევროპის დიპლომატია ძალიან კარგად ჰგრძნობს ამას. აი სწორედ ამ გარემოებას შეუძლიან კვლავ აღძრას უთანხმოება დიდს სახელმწიფოთა შორის. ავსტრიის პოლიტიკურ ინტერესებს წინ ეღობება კოალიციის ერთის წევრის—სერბიის ინტერესი. ამნაირადვეა გადახლართული ინტერესები სხვა სახელმწიფოებისა. კონფლიქტი მეომარ მხარეთა ინტერესების საზღვრებსა სცილდება და დიდს სახელმწიფოებს ედება. გადაათვალიერეთ ომის ამბები გაზეთში და დაინახავთ, რომ თითქმის ყველა დიდი სახელმწიფო ყურებ-დაცქვეტილი შესცქერის ბალკანეთის ამბებს. დიპლომატიამ ხომ მთელი კორიანტელი დააყენა. ათასნაირი ხმა ისმის, ათასნაირი სეპერატიული მოლაპარაკებაა გამართული სხვა და სხვა სახელმწიფოთა შორის. ეს სეპარატიული მოლაპარაკება—ნათლად ჰმოწმობს, რომ ევროპის სახელმწიფოთა შორის ბალკანეთის საკითხების გამო თანახმობა არ არსებობს. თვითეული სახელმწიფოთაგანი საჯაროდ აცხადებს, ევროპის სახელმწიფონი უსათუოდ უნდა შეთანხმდნენ, მაგრამ თვითოეული მათგანი მაინც სეპარატიულ შეთანხმებაზე ოცნებობს. ცდილობენ რაც შეიძლება მოხერხებულად მოატყუონ ერთმანეთი, სცდილობენ რაც შეიძლება მეტი თევზი დაიჭირონ ამღვრეულ წყალში.

ასეთია საზოგადო სურათი. ვინ დარჩება გამარჯვებული, ვინ მეტს სარგებლობას ნახავს ამ ომში, ამას ცხადად მაშინ დავინახავთ, როდესაც დიპლომატიური ბურუსი ცოტათი მაინც გაიფანტება.

ახალი ამბავი

ტფილისი

✦ გამოძიება ტფ. რუსთა კურიის არჩევნების გამო. საგანგებო საქმეთა გამომძიებელი ბ-ნი რუსანოვი ამ ჟამად მეოთხე სახელმწიფო სათათბიროს **დეპუტატ სკობელევის არჩევის საქმეს იძიებს.** ამ საქმის გამო ჩვენება ჩამოართვა ქალაქის მოურავს ა. ი, ხატისოვსა და ქალაქის გამგეობის სასტატისტიკო ბიუროს გამგეს თავ. პ. მ. არღუთინსკი-დოლგორუკოვს. გაჩხრიკეს ბინა ამომრჩევლ მინეევისა, ბრალდებლის წარმომადგენელის თანადასწრებით.

✦ ტფ. რუსთა კურიის ამომრჩეველთა ნაწილმა ტფ. **გუბერნატორს თხოვნა მისცეს,** რომელ შიაც უთითებენ ზოგიერთ უკანონობაზე 14 ოქტომბერს მომხდარ ამომრჩევლთა არჩევნების დროს, რომელნიც არჩევნების სამაზრო კომისიამ კანონიერად აღიარა და საჩივარი არ მიიღო. მთხოვნელები გუბერნატორს სთხოვენ, სახელმწ. არჩევნების კანონ. 24 მუხლის ძალით მიიღოს საჭირო ზომები. გუბერნატორმა ამომრჩევლების კრების თავმჯდომარის ტფ. ქალაქის მოურავს ხატისოვს წინადადება მისცა, სამი დღის განმავლობაში წარადგინოს ცნობები და განმარტება ამ თხოვნის შესახებ.

✦ რედაქციამ მიიღო სამეცნიერო ჟურნალ „ძოსავლის“ ოქტომბრის ნომერი (19 და 20). მოთავსებულია შემდეგი საგულისხმო წერილები: მოხსენება ქართ. სამ. საზოგადოების ინსტრუქტორის—გიორგი ნახუცრიშვილისა, მეურნეობა ფშავ-ხევსურეთში—დ. გორთაშვილისა, საუკეთესო მეწველი ძროხის ნიშნები და პირობები ძროხის გაუმჯობესებისათვის—რ. გედევანიშვილისა, ცოცხალ ლობეების გაკეთება—ნ. ქეიშვილისა, მეურნეთა საყურადღებოდ—ი. ქურდიანისა, სანიმუშო წესდება—ა. კახელაძისა.

✦ პოლიტეხნიკუმი ტფილისში. როგორც მკითხველებმა იციან, ტფილისში პოლიტეხნიკუმის დაარსების საკითხი სასურველად გადასწყდა. ამის გამო ქალაქის გამგეობამ, ქალაქის საბჭოს დადგენილების თანახმად, გუშინ წერილები დაუგზავნა სხვა და სხვა საზოგადოებასა და დაწესებულებას და სთხოვა, უმაღლეს სასწავლებლისთვის აღთქმული ფული დაუყოვნებლივ ბანკში შეიტანოს მოადგარ საუნივერსიტეტო კომიტეტის სახელობაზე.

✦ საგიმნასტო კურსები. დღეს, 1 ნოემბერს, კავკასიის სამოსწავლო ოლქის მზრუნველის თაოსნობით, ტფილისში იხსნება გიმნასტიკის კურსები ოლქის საშუალო სასწავლებლების მასწავლებელთათვის.

✦ როგორც გავიგეთ, **ქ. შ. წ. კ. გამავრც. საზოგადოება** ოჩემჩირეში განყოფილებას აარსებს.

✦ ტფ. გუბერნატორმა ქალაქის მოურავს მოსთხოვა ცნობები ქალაქის საბჭოს დადგენილების შესახებ, რომლითაც ტფ. სიფხიზლის საზოგადოებას ნაძალადევში 1540 ოთხ. საჟენი საქალაქო მიწა დაეთმო.

✦ ორთაჭალის ბაღების მეპატრონეთა საჩივარი. ამ ბაღების მეპატრონეებმა ქალაქის გამგეობასთან ბოქაულზე იჩივლეს, ბაღებს ღამის ათს საათზე გვაკვეტინებსო. ქალაქის გამგეობამ პოლიცმეისტერს მისწერა, ბოქაულის განკარგულება უკანონოა, რადგანაც ახალ დადგენილებათა ძალით მებაღეებს ნება აქვთ. ივაკრონ ნაშუადამევის 2 საათამდეო.

✦ წესიერ დასვენების დადგენილებანი, რომელიც საბჭომ შესამჩნევად შესცვალა, დასამტკიცებლად გუბერნატორს გაეგზავნა.

✦ „საუნივერსიტეტო ადგილმა“, როგორც ეტყობა ბევრი დაინტერესა. ყოველ დღე ქალაქის გამგეობას სთხოვენ, რომ იქ სამოსახლო ადგილები მიჰყიდონ.

✦ შეიპყრეს და სამართალში აძლევენ ტფილისის მცხოვრებს ნატალია ივანეს ასულს ბეგიევს, რომელსაც ვინმე დავით შავლიშვილისთვის 300 მან. შეუძლევია ტფ. მოქალაქის ზაქარია (შაქრო) იაკობის ძის ენიკოლოფოვის მოკვლაში. შავლიშვილისთვის ბეგიევის ქალს 50 მან. კიდეც მიუცია წინადვე, მაგრამ მას ეს ამბავი ენიკოლოფოვისთვის უცნობებია. ენიკოლოფოვის სიტყვით, მას ბეგიევის ქალი იმიტომ ემტერებოდა, რომ მან (ენიკოლოფოვმა) ჯვარი არ დაიწერა მისგან გარიგებულ ქალზე.

✦ რედაქციამ მიიღო ახალი წიგნი „სორაპნის“ გამოცემა ფრ. შილლერის „ყაჩაღები“ ტრაგედია ხუთ მოქმედებად—თარგმანი **ნიკოლოზ ავალიშვილის** მიერ. წიგნი სუფთად და ლაზათიანად არის გამოცემული, საშუალო ზომის 200 გვერდამდეა და აფ შაურად ღირს.

✦ 30 ოქტომბერს ტფილისში 50 უპასპორტო შეიპყრეს.

✦ 30 ოქტომბერს ვაგზლის ქუჩაზე ჩვრებში შეხვეული ბავშვი იპოვეს, მამრობითის სქესისა, დაახლოვებით 5 თვისა, ბავშვი ოლგას საბებიო ინსტიტუტში გაგზავნეს.

საზოგადოებანი და კრებები

✦ მებამბეთა კრება. მოვაგონებთ მკითხველთა, რომ დღეს, 1 ნოემბერს, 12 საათზე, საარტისტო საზოგადოების საკონცერტო დარბაზში, მებამბეთა კრება დაიწყება მეფის მოადგილის თანაშემწის სენატორ ე. ა. ვატაცის თავმჯდომარეობით.

✦ 30 ოქტომბერს ტფ. სომეხთა საეპარქიო უფროსის სახლში ტფილისისა და კავკასიის სომეხთა წარმომადგენლების კრება ეხოდა, რომელსაც ბევრი ხალხი დაესწრო. კრებამ მსჯელობა იქონია იმ დონისძიებათა შესახებ რომლის მიღებაც საჭიროა ოსმალეთში სომეხთა ხოცვა-ჟლეტის თავიდან ასაცილებლად. კრებამ საღამოს 7 საათიდან ნაშუადამევის 2 საათამდე გასტანა. კრების გაგრძელება ამ დღეებში მოხდება.

✦ ქალაქის საბჭოს საადგილმამულო კომისიის კრება დღეს, 1 ნოემბერს მოხდება. კომისია განიხილავს საქალაქო მიწების ექსპლუატაციის შესახებ.

✦ კვირას, 28 ოქტომბერს, მოხდა **პროფ. ხახანაშვილის** სახელობის საზოგადოების წევრთა პირველი კრება. ამ კრებაზე არჩეულ იქმნენ საბჭოს წევრები და კანდიდატები. საბჭოში არჩეულ იქმნენ: გ. ი. ჟორდანია, ს. გ. გაბუნია, ა. გაბაშვილი, დ. ი. კასრაძე და დ. ი. წითლანაძე; კანდიდატად აირჩიეს მ. ლ. კავსაძე. ხაზინადრად და ბიბლიოთეკის გამგედ არჩეულ იქმნა მღ. ვ. კარბელაშვილი. 30 ოქტომბერს მოხდა საბჭოს პირველი კრება. საბჭოს თავმჯდომარედ არჩეულ იქმნა გ. თ. ჟორდანია, მის ამხანაგად ს. გ. გაბუნია, მდივნად კი დ. ი. კასრაძე. საბჭომ დაადგინა მოაწყოს მთელი რიგი კრებებისა, ქართველ გამოჩენილ სწავლულთა და ლიტერატორთა პატივსაცემად. პირველ თავში მოხდება კრება, გარდაცვალებულის ა. ს. ხახანაშვილის ხსოვნის პატივსაცემად.

სასამართლო

✦ ჟურნალისტ ლევან ყიფიანის საქმე. 8 ნოემბერს ტფ. ოლქის სასამართლო ჟურნალისტ ლევან ყიფიანის საქმეს გაარჩევს. საქმის ვითარება ასეთია: 1908 წელს, 6 აგვისტოს, ს. რუისში, დღეობაზე, ბოქაულმა თავ. დ. კ. ციციშვილმა თავის ჩაფრებით მოქედებით შეურაცყოფა მიაყენა მწერალს ილია ნაკაშიძეს, რომელიც ჩაფრებისგან გალახულ ბავშვს გამოესარჩლა. ეს ამბავი ლ. ყიფიანმა გაზეთში გამოაქვეყნა, რისთვისაც თავ. ციციშვილმა სამართალში მისცა ლ. ყიფიანი, როგორც გაზეთის საშუალებით მისი შეურაცყოფელი.

✦ ნამამასახლისარ ლევან ციმაკურიძის საქმე ტფ. ოლქის სასამართლომ ამ დღეებში გაარჩია. ლ. ციმაკურიძეს ბრალდებოდა მექრთამეობა და სასოფლო ფულის გაფლანგვა გორის მაზრის სოფელ ატოცში, სადაც ის მთავრობის მამასახლისად იყო. სასამართლომ ციმაკურიძე უდანაშაულოდ იცნო და სრულიად გაამართლა.

ქალაქის გამგეობის საყურადღებოდ

30 ოქტომბერს ზუბალაშვილის სახელობის სახალხო სახლში მივედი რუსულ სექციის წარმოდგენაზე იმ ბილეთით, რომელიც ქალაქის გამგეობისაგან გვაქვს მოცემული. კარებში მდგომმა დაუყოვნებლივ შემიშვა, მეც მოვძებნე ჩემი ადგილი (№ 49) და დავჯექი. სწორედ ფარდის ახდის წინ მოვიდა ვიღაც ძანდილცსანი და მაჩვენა ბილეთი № 49. ცხადია, ჩვენი ადგილი გაყიდული ყოფილა. ამის შემდეგ პატიოსნად გამომაბრძანეს თეატრიდან.

მე ხელში მეჭირა ქალაქის გამგეობის მიერ მოცემული ბილეთი, რომელიც. ნებას მაძლევს **ყველა** სექციის **ყველა** სახალხო წარმოდგენას დავესწრო. მიუხედავად ამისა, არ ვიცი რა მოსაზრებით, ეს უფლება შეგვიზღუდეს და **შეურაცყოფაც** მომაყენეს მით, რომ ჯერ შემიშვეს თეატრში და მერე კი ისევ გამომიყვანეს. რადგანაც, ერთის მხრით, ასეთი თავხედური ქცევა პირველი არის სახალხო სახლის სექციათა ხელმძღვანელების მხრით და მეორეს მხრით, ჩვენც არა გვსურს, ვისარგებლოთ უფლებით, რომელიც ყოველს გაძვლელ-გამომძვლელს შეუძლიან შეზღუდოს; რადგანაც არავითარი სურვილი არა გვაქვს კვლავ განვიცადოთ უსიამოვნობა და შეურაცყოფა, განსაკუთრებით ისეთს პირთაგან რომელთაც, როგორც ეტყობათ, ძალიან ნაკლები წარმოდგენა ჰქონიათ იმაზე, თუ რანაირი დამოკიდებულება უნდა არსებობდეს სახალხო სახლის მოღვაწეთა და პრესის წარმომადგენელთა შორის,—უკან ვუბრუნებთ ქალაქის გამგეობას ბილეთს, რომელიც ამ ჟამად სახალხო სახლის გამგესთან ბ-ნ ჩუბინაშვილთან არის.

სახალხ. გაზეთ.“-ის რედაქციის გამგე: **არ. ჯაჯანაშვილი.**

p. s. ვსთხოვ სხვა გაზეთებს ეს წერილი გადაბეჭდონ.

მეგობრეთა პრება ტფილისში.

დღეს, დილის 11 საათზე, საარტისტო საზოგადოების დარბაზში, სენატორ ე. ა. ვატაცის თავმჯდომარეობით დაიწყება კრება კავკასიის მებამბეთა, რომელსაც, სხვათა შორის, ჩვენი ქვეყნის სხვა და სხვა კუთხიდან მებამბე-მეურნეთა წარმომადგენელნიც დაესწრებიან.

ბამბის თესვა და მოვლა საქართველოში ძველის დროიდანვე იყო და დღესაც არის. მესამოცე წლებში საქართველოში მოჰყავდათ 80—100 ათას ფუთამდე საუკეთესო ღირსების ბამბა და ფუთი 20 23 მანეთად იყიდებოდა ადგილობრივ.

მხოლოდ დასავლეთ საქართველოში 50 ათას ფუთამდე მოჰყავდათ და მომეტებულად გავრცელებული იყო ეგვიპტის ჯიშის ბამბა, რომელიც მოსკოვისა და ლოძის ბაზარზე საუკეთესო ღირსების ბამბად იყო მიჩნეული. მაზანდის დაცემის შემდეგ, ოთხმოციან წლებში, ბამბის თესვამ საქართველოში შესამჩნევად იკლო; ხოლო ქართლ-კახეთში ხომ თითქმის მთლად მოისპო. მხოლოდ დასავლეთ საქართველოში მისდევდნენ კიდევ ბამბის მოყვანას და ისიც მეტად ნაკლებად. ოთხმოცდა ათ წლებში, დასავლეთ საქართველოში, ცნობილმა ლოძელმა მექარხნე პოზნანსკიმ პირველად გამართა ქ. ქუთაისში ბამბის სარჩევის (საჩიხრიხო) ქარხანა და დასდგა ამერიკული მანქანა „ჯინი“ თავისის პრესით. მანვე მოიტანა რამდენიმე ათასი ფუთი საუკეთესო ღირსების ამერიკულ ბამბის თესლისა და სოფლად დაარიგა. სამწუხაროდ, სხვა და სხვა მიზეზებისა გამო, ამ თესლმა ვერ იხეირა, ადგილობრივ ჰავა-ნიადაგს ვერ შეეთვისა. ქარხნის საქმეც უკან-უკან წავიდა, რადგანაც ადგილობრივი ჩარჩ-ვაჭრები საქმეში ჩაერევნენ და ქარხანა ოთხი წლის მერე ძალა უნებურად დაიხურა.

1896—97 წლებიდან ქუთაისშივე დაარსდა საკოოპერაციო საზოგადოება, რომელმაც ბამბის საქმეს დიდი ყურადღება მიაქცია და ბამბის საჩიხრიხო ქარხანა გამართა. მერე 1902 წლიდან ქუთაისში დაარსდა სამეურნეო ამხანაგ. „კოლხიდა“, რომელმაც საქმე უფრო გააფართოვა, დაიბარა საუკეთესო ბამბის თესლი და სოფლად გაავრცელა. დღეს ქუთაისის მაზრაში თორმეტამდე (დიდი თუ პატარა) ასეთი ბამბის სარჩევი ქარხანაა. 1906 წლიდან ქუთაისში მოქმედებს „საცდელი მინდორი“, რომელსაც დიდი ამაგი აქვს ბამბის მოყვანა-გავრცელების საქმეში.

ეწლა იმერეთსა, სამეგრელოსა და სამურზაყანოში წლიურად 25—30 ათას ფუთამდე წმინდა ბამბა მზადდება.

ამ მეურნეობის დარგის განსავითარებლად საჭიროა საუკეთესო თესლის გავრცელება, კრედიტისა და ბაზარის მოპოვება და მოწყობა, მიწის საკითხის მოგვარება, სარწყავ არხების გაყვანა და სხვა.

ამ უკანასკნელ ხანებში ბამბის მოყვანას ქართლ-კეხეთშიაც შეუდგნენ. დღევანდელს კრებაზე წარმოდგენილია ჭიაურში (ქიზიყშია) მოყვანილ ბამბის საუცხოო ნიმუში.

იმედია, რომ დღევანდელი კრება გულისხმიერად მოეკიდება ამ სამეურნეო დარგის გაფართოვება-განვითარების საქმეს. ჩვენს ქვეყანაში მით დიდ ამაგს დასდებენ ნივთიერად დაქვეითებულ ჩვენს ხალხს.

სასამართლო

(შემდეგი *)

ტფ. სასულიერო სემინარიის ეკონომზე თავდასხმის საქმე. ბრალდებულთ იცავენ: ბენდელიანს—ნაფ. ვექ. მაპავარიანი, ხაბელავას—ნაფ. ვექ. ყანჩელი; შამპანაურს, ქავთარაძეს და ჭკუასელს—ნაფ. ვექ. თან. ალექსი-მესხიშვილი; ძმებს კაკარავაებს—ნაფ. ვექ. ბარათაშვილი; თოფურიძეს და ნაჭყეპიას—ნაფ. ვექ. თან. კაჩუხოვი; დვალაძეს—ნაფ. ვექ. თან. გორდეზიანი; კუჩეროვსკის—ნაფ. ვექ. ტურკევიჩი.

ოლქის სასამართლოს კრება 10½ საათზე გაიხსნა ბ. ტოლპაგოს თავმჯდომარეობით.

დაბარებული იყო 35 მოწმე, რომელთაგან 9 არ გამოცხადდა; ავადმყოფობის გამო არ გამოცხადდა აგრედვე ბრალდებული ბენდელიანი, ამის გამო **პროკ. ამხანაგი** საქმის გარჩევის გადადება ითხოვა.

ნაფ. ვექ. ტურკევიჩი შუამდგომლობს კუჩეროვსკის თავდებით განთავისუფლებას.

ნაფ. ვექ. ბარათაშვილი მოწ. მიქაბერიძისა და გაგიევის ჩვენება ძლიერ საჭიროა, მაგრამ ისინი აქაურები არიან და უეჭველად მოვლენ. ბენდელიანის საქმე ისე არ არის დაკავშირებული სხვებთან, რომ უიმისოდ არ გაირჩეს საქმე. ამიტომ იგი შუამდგომლობს საქმის ეხლავე განხილვას. წინააღმდეგ შემთხვევაში თავდებობით გაანთავისუფლეთ ძმ. კაჭარავები.

ნაფ. ვექ. თანაშემწე **შ. მესხიშვილი** შუამდგომლობს, საქმე ეხლავე გაირჩეს და თუ სასამართლო ამ შუამდგომლობას არ შეიწყნარებს, ჭკუასელი და ქავთარაძე თავდებობით გაანთავისუფლონ, ვინაიდან იმათ წინააღმდეგ არავითარი სერიოზული საბუთი არ არის წამოყენებული, ვინ იცის, ბენდელიანი როდემდის იქნება ავად და ამიტომ ესენიც ტყუილად იტანჯებიანო.

ნაფ. ვექ. თან. **გორდეზიანი** მომხრეა იმისი, რომ საქმის განხილვა გადაიდოს, მაგრამ თხოულობს: დვალაძის თავდებობით განთავისუფლებას.

ნაფ. ვექილი მაჭავარიანი თხოულობს საქმის განხილვის გადადებას რადგან ბენდელიანის ჩვენება, და სხვების ჩვენებისაგან არის დამოკიდებული.

ნაფ. ვექ. თანაშემწე **კაჩუხოვი** საჭიროდ არა სცნობს საქმის გადადებას.

სასამართლომ ცოტა ხნის თათბირის შემდეგ, დაადგინა: საქმის განხილვა გადაიდოს მიმდინარე წლის 12 დეკემბრისათვის. დამცველების შუამდგომლობა, ბრალდებულთა თავდებობით განთავისუფლების შესახებ სასამართლომ უარჰყო.

ხელოვნება და მეცნიერება

„სალვარზანის“ წარმატება.

ბერლინის სამკურნალო საზოგადოების პირველ სხდომაზე, ამ რამდენიმე დღის წინად, საინტერესო აღმოჩენა გამოაქვეყნა ექიმმა—კოხმა—სურინამიდან (ჰოლანდიურ ინდოეთშია). მან განმარტა სალვარზანის გავლენა, ეგრეთ წოდებულ **„ტრამბიოზიას“** (Tamiesia) ავადმყოფობაზე. ეს ავადმყოფობა ხშირია ამ ადგილ-ქვეყნებში და ძალიან მიაგავს თავის გაჩენა - გავრცელებაში სიფილისს. დიდ უბედურებას ჰბადებდა იქ მცხოვრებ ზანგთა შორის, რადგან ძალიან ადვილად გადადიოდა ერთიდან მეორეზე, ტანისამოსის შეხებითაც კი. ბ-ნმა კოხმა სხვა და სხვა საშუალების შემდეგ დაუწყო სალვარზანით წამლობა და სწორედ სასწაულებრივი ნაყოფი მოიტანა.

უკვე რამდენიმე დღეში ამ წამლის შეშხაპუნების შემდეგ დიდ ცვლილებას იწვევდა იგი ავადმყოფის სხეულში. თვით ბაარჯლებული ავადმყოფობა ჰქრებოდა რამდენიმე კვირაში. ექიმმა კოხმა უწამლა ფრამბოიზიანს 1200 პაციენტს და არც ერთ მათგანზე ცუდად ან უნაყოფოდ არ უმოქმედნია. ეს საავადმყოფო შემდეგ დაიკეტა, რადგან ამ სენით ავადმყოფნი იქ მოისპო. ამან უფრო გააძლიერა სალვარზანის მნიშვნელობა, რომელსაც გამოჩენილმა მეცნიერმა ერლიხმა დიდი ხანია თავისი ყურადღება მიაქცია.

გ. მ.

მეოთმართა მდგომარეობა

წინა წერილში ვამბობდით, თუ როგორი უნდა იყოს აწინდელი მოქმედება ოსმალთა მაკედონიის ლაშქრისა, იგი სრულიად ვეღარ შესცვლის საომარ ძალთა განწყობილებას, რადგანაც მაკედონიის საომარ ასპარეზზე, სტრატეგიულ თვალსაზრისით, ომი უკვე გათავებულად უნდა ჩაითვალოსო. და მართლაც, რაღა მნიშვნელობა უნდა ჰქონოდა იმ ჯარს, რომელმაც ზედი-ზედ დამარცხებით სრულიად დაჰკარგა სამოქმედო გეგმა და სულის სიმტკიცე. უცხოეთის კორესპონდენტთა მოწმობით, ეს შემდეგ, რაც ოსმალეთის, ოდესმე სახელგანთქმულმა. ურდოებმა გაოსცადეს მტრის ძალა კუმანოვისა და ეგრეპ ლანკის საშინელს ბრძოლაში, როდესაც სერბიის არტილერია ბალახივით სცელავდა მთელს პოლკებს, ოსმალოს ჯარის კაცები უგულოდ ღა მიდიოდნენ ბრძოლაში და პირველ შემთხვევისათანავე ან გარბოდნენ ან მტერს ჰნებდებოდნენ. გარდა ამისა, თუ მხედველობაში არ მივიღებთ მეომართა და სურსათის დანაკლისს, ოსმალთა მაკედონიის ლაშქარმა პირველი ხნის შეტაკებებშივე დაჰკარგა თითქმის ორი მესამედი არტილერიისა, რომელიც, ბრძოლის ბედის გადამწყვეტია თანამედროვე ომში. ამას ის გარემოებაც დაუმატეთ, რომ სურსათის საქმე და სარდალთა ურთიერთშორის განწყობილება ვერ იყო სასურველ ლონეზე დაყენებული და ცხადი შეიქმნება ოსმალთა ჯარის უნუგეშო მდგომარეობა. სულით დაცემული, თითქმის მშიერი და რიცხვით შემცირებული, ქალაქიდან ქალაქისკენ ილტოდა იგი იმ იმედით, რომ თავზარდაცემულსა და გზა აბნეულს ერთი დღით მაინც სული მოეთქვა, შეეკავშირებინა თავისი დაქაქსული რაზმები. მაგრამ მრისხანე მტერმა კარგად იცოდა თვისი მოპირდაპირის სუსტი მხარე და ყოველ ლონისძიებას ხმარობდა, ხელიდან არ გაეშვა უპირატესობა გამარჯვებულისა. სწორედ საარაკო სისწრაფითა და გეგმის ზედმიწევნით ასრულებით ჰფარგლავდა მოკავშირეთა ლაშქარი მაკედონიის საომარ ასპარეზს, რათა ერთს ადგილას მოემწყვდია ოსმალთა ჯარი და ერთის დაკვრით შეემუსრა იგი. ჩრდილოეთის მხრივ სამ რაზმად მოეშურებოდა სერბიის ჯარი, რომელსაც უმთავრეს ბანაკად ჰქონდა საზღვრის ახლო მდებარე ქალაქი ვრანიე. ამ რაზმებმა, რომელთა მიზანიც ოსმალთა მთავარ ძალების შემუსვრა იყო, განუწყვეტელ იერიშების შემდეგ, სასტიკი სისხლის ღვრით აიღეს ჩრდილო მაკედონიის და ძველი სერბიის მნიშვნელოვანი ადგილები: ნოვი ბაზარი, მიტროვიცა, პრიზრენი, უსკიუბი და კუმანოვო. შემდეგ ველესის (კეპრული) მიდამოებში შეეერთდნენ კუსტენდილიდან მომდინარე ბულგარეთის დამხმარე კორპუსს, რომელმაც ეგრი-პალანკისა და კოჩანის აღებით პირდაპირი გზა გაიკაფა შიდა მაკედონიისკენ. სამხრეთიდან კი გაძარჯვებულის აღფრთოვანებით მოეშურებოდა საბერძნეთის ჯარი, ოთად გაყოფილი. ერთი რაზმი, რიცხვით 40,000-მდე, ტახტის მემკვიდრის მეთაურობით თესალონიაში მოქმედებდა, მეორე კი, გენ. საპუნჩაკისის უფროსობით,—დაახლოებით 30—35 ათასი კაცი,—დასავლეთით, ეპირში შეიჭრა. ჩრდილო-დასავლეთის მხრივ მოქმედებდა პატარა, მაგრამ მამაცი, ჯარი ჩერნოგორიისა, რომელმაც პირველად გააჩაღა ბრძოლის ცეცხლი და ერთი კვირის განმავლობაში დაიჭირა რამდენიმე მოსაზღვრე ქალაქი სანჯაკისა და ალბანეთის მიდამოებში. ამ რიგად ოსმალთა მაკედონიის ლაშქარს ოთხივე მხარიდან ეტყობოდა მტრის რკინის სალტე. მოკავშირეთა მიზანი იყო, თანდათანი მსვლელობით ფრთები შეეკვეცათ ალი-რიზას და ზექი ფაშის მთავარ ჯარისთვის და ტრიალ მინდვრად გადაეხადათ გადამწყვეტი ბრძოლი. სერბიის მთავარი ჯარი და ბულგართა კუსტენდილის კორპუსი, შეერთების შემდეგ, სწორედ ამ მიზნით იძვროდნენ, რომ კოსოვოს ისტორიულ ველსა, ან ეგრედ წოდებულ ოჩეპოლეზე, შეხვედროდნენ ოსმალებს, მაგრამ ზექი-ფაშამ არ მიიღო მტრისაგან ნაკარნახევი გეგმა, თუმცა ადგილ-მდებარეობა ხელს უწყობდა და პრილეპისკენ, შიდა მაკედონისკენ, დაიხია. ამასობაში სერბიელებმა აიღეს უსკიუბი და ველესი, ბულგარეთის დამხმარე კორპუსმა კი—ი შტიბი და სტუმიცა. ხოლო სამხრეთიდან, იანინისა და ვერიის დაპყრობით, ბერძნები ხურგიდან მოეკრნენ ოსმალებს; თანაც საბერძნეთის ფლოტმა, თაზოზისა და ლემნოსის კუნძულების დაპერის შემდეგ, ზარბაზანი დაუშინა სალონიკსტამბოლის რკინის გზას და დედაგაჩთან გადმოსხა ახალი ჯარი სალონიკის ხურგს უკან მოსაქცევად. ასე რომ, ალი-რიზა, ბერძნებისაგან შევიწროებული, სალონიკისკენ იხევდა, ზექი-ფაშა კი ბითოლისკენ (მონასტირი) ერეკებოდნენ გამარჯვებული სერბიელ-ბულგარელები. მონასტირი უკვე ოთხი დღეა, რაც სერბიის ჯარმა აიღო, ხოლო რა მოუვიდა ზექი-ფაშის დანარჩენ ჯარს, შინ ცნობა ჯერ არა გვაქვს; უნდა ვიფიქროთ, რომ მაკედონიის ჯარი, როგორც მებრძოლი ერთეული ფაქტიურად აღარ არსებობს, დამარცხებული და ჰატარ-ჰატარა რაზმებად დაქსაქსული, იგი სერბიის მოხალისეთა სანადიროდ გადაიქცა, რომელნიც საბოლოოდ გასწმენ. დნენ მაკედონიას ზექი-ფაშის, ოდესმე საშიშ ლაშქრის, საცოდავ ნამსხვრევებისაგან. მამაცობასა და გმირობაში არც ბერძნები ჩამორჩნენ სერბიელებს: თუ პეტერბ. საავ. ცნობას დაუჯერებთ, მემკვიდრის ჯარს 26 ოქტომბერს ხან მოკლე ბრძოლის შემდეგ უკვე აუღია ქ. სალონიკი. მეცხოვნე ჯარს (30.000 კაცი) იარაღი დაუყრია და დაჭნებებია. ამ რიგად მთელი მაკედონია, ძველი სერბია, ეპირი და თესალონიკა მოკავშირეთა ხელშია.

მოკავშირეთა შეერთებულმა ჯარმა, სიმართლე უნდა ითქვას, საარაკო სისწრაფით შეასრულა ომის გეგმა და მით, რუმელიის საომარ ასპარეზზე, ხელი შეუწყო ბულგარელების ბრძოლას ოსმალეთის მთავარ ლაშქრის წინააღმდეგ. ამ ბრძოლამ ბოლოს

*) იხ. „სახ. გაზ.“ № 736.

ბალკანეთის ომი

დეპეშები.

ბულგარეთის მხრით.

სოფია. „მირის“ ცნობით, ადრიანოპოლის ჯარი შეეცადა თავზე დაჰსხმოდა ბულგარეთის ჯარის ჩრდილო-დასავლეთის ფრთაზე. ბულგარეთის ჯარმა საშინელი სროლა ასტეხა. ოსმალები უკუ ქცეულ იქმნენ.

სოფია. 27 ღვინობისთვეს, დილა ადრიან შეტაკება მოხდა. სამი საათის ბრძოლის შემდეგ ოსმალები სალონიკესკენ გაეშურნენ. ბულგარები მდევარად დაედევნენ. ამ დროს გაიგეს, რომ სალონიკი ბერძნებს აუღიათო. ბულგარეთის ჯარი სალონიკისკენ გაემართა. მემკვიდრენი ბორისი და კირილე ბრძოლის ველზე იყვნენ და ვაფაციცებით თვალ-ყურს ადევნებდნენ ბრძოლას. ბულგარეთის ჯარში საღი სული ტრიალებს.

სერბიის მხრით.

ბელგრადი. მოვიდა 37 ყაზახი მოხალისე. პაშიჩი უსკიუბში წავიდა.

ბელგრადი. ტერეშჩენკოს საზოგადოების საავადმყოფო მივიდა ბელგრადში.

უსკიუბი. კუმანოვთან დამარცხების შემდეგ ფეხტი-ფაშა ტეტევოში გაიქცნენ. იქვე გაიქცა პრიზრენის მუტესარიფ მაჰმედ-ფაშა. 15,000 ჯარის-კაცი გოსტივარით კიჩევოში გაემართა. გოსტივარელი და ტეტიველი ალბანელები სერბიელებს უბრძოლველად დაჰნებდნენ. ოსმალებმა დაიჭირეს კიჩევოს პოზიცია. მოხდა საშინელი ბრძოლა. ოსმალების დაქსაქსული ჯარი ბიტელიისკენ გაემართა. სერბიელები ოსმალებს ხიშტებით ართმევდნენ პოზიციებს. ბიტელიაში შეიკრიბა 40,000 ოსმალოს ჯარის-კაცი. აქ გადამწყვეტი ბრძოლა მოხდება.

ბელგრადი. ოფიციალი ცნობა. პრილეპის ბრძოლის დროს სერბიელების მოკლულთა და დაჭრილთა რიცხვი 3.000 კაცს უდრის, ოსმალებისა კი 8.000. კიჩევოს თავგამოდებით იცავდა ტეტევოს ფაშა მაჰმუდი. შეიქნა საშინელი, სისხლის მღვრელი ბრძოლა სერბიელებსა და ოსმალთა შორის. სერბიელნი გამარჯვებულნი შევიდნენ ქალაქში. ოსმალეთის ჯარი უკუაქციეს. კიჩევოს მცხოვრებნი სიხარულით მიეგებნენ გამარჯვებულთ.

საბერძნეთისა და ჩერნოგორიის მხრივ.

ათინა. პრინცესა სოფია, ვენიზელოსი და უცხოელი სამხედრო აგენტები მემკვიდრის დაპატიჟებით სალონიკში წავიდნენ.

ცეტინიე. დიაკოვიდან იტყობინებიან, რომ დიაკოვოს ახლო-მახლო მიდამოები გენერალ ვუკოტიჩს დაჰნებდა.

ათინა. საპუნზაკისი იტყობინება ჰენტეპეგადოს აღებას თავის მიდამოებით. ოსმალეთის დევნილმა ჯარმა სიმაღლეები დაიჭირა.

ათინა. დიდი წვიმების გამო პოლოპონეში ცნობების მოწოდება შეწყვეტილია. დაზიანებულია აგრეთვე რკინის გზის ლიანდაგი. საფოსტო-სატელეგრაფო უწყების შენობა სულ მთლად გადამწვარა სალონიკში.

ოსმალეთი.

სტამბოლი. იტალიის მეორე კრეისერი როდოსტში შევიდა და წაიყვანა 84 კაცი. მათ რიცხვში ელჩებიც.

სტამბოლი. მოვიდა ავსტრიის და ინგლისის კრეისერი. სამხედრო სამინისტრომ კორესპონდენტებს აუკრძალა პოზიციების დათვალიერება.

ბალკანეთის ომის გამო.

მეორე დღეს, ცენტრსა და მარჯვენა ფრთაზე მტრის გამარჯვებით გამხნევებული დიმიტრიევი თავის მარცხენა ფრთაზე მხნეთ შეება თურღუთ-ფაშის ჯარს და კვლავ გარეკა იგი ისტრანჯის მაღლობებისაკენ. მაშინ ნაზიმ-ფაშამ უხმო თავის სათადარიგო ჯარს და ანატოლიის 9 დივიზია მიუსია ბულგარების მარჯვენა ფრთას, რომელიც თავდაუზოგველად იბრძოდა ქალაქ ჩორლუს მიდამოებში. მაგრამ ამაოდ: მარცხნივ გენ. დიმიტრიევი და მარჯვნით გენ. ივანოვი ფინთიხივით ეკვეთნენ ოსმალების დასვენებულ დივიზიებს, გადასთელეს ისინი და აიღეს ქ. ჩორლუ. თავზარდაცემული ოსმალები უწესო-რიგოდ გაიქცნენ ჩათალჯის ციხე-სიმაგრეებისაკენ.

ასეთი იყო მოკლედ ეს საარაკო ბრძოლა, რომელშიაც ორივე მხრიდან მონაწილეობას იღებდა 380,000 კაცი, თითქმის იმდენივე, რაც მუქდენის ბრძოლაში რუს-იაპონიის ომის დროს. ოსმალებმა დაჰკარგეს მოკლულ-დაჭრილებიანად 40.000 კაცი და 90 ზარბაზანი; ბულგარების დანაკლისი დანამდვილებით არ ვიცით, რადგან ისინი გულმოდგინედ ჰფარავენ ასეთ ცნობებს, მაგრამ მოპირდაპირის ზარალიდან შეგვიძლიან დავასკვნათ, რომ მათი დანაკლისიც საგრძნობელია.

ასეთ სასტიკ დამარცხების შემდეგ ოსმალნი ჩათალჯის ციხე-სიმაგრეებში გამაგრდნენ, რომელნიც სტამბოლის უკანასკნელ საფარს წარმოადგენს. ჩათალჯის სიმაგრეები, რიცხვით ოცდაშვიდი, 25 ვერსის მანძილზეა გაჭიმული; მისი მარჯვენა ფრთა შავი ზღვის ნაპირას მდებარე დერკოსის ტბას ემყარება, მარცხენა კი მარმარილოს ზღვის ჯაობიან ნაპირს. სიმაგრეები, რომელთა მცირე ნაწილი თვით ფონ-დერ-ჰოლც-ფაშის ხელმძღვანელობითაა აგებული, მიწურებისა და ბატონის ჯავშნებით არის დაფარული. მისი იარაღი 200 ზარბაზნისაგან შესდგება, რომელთა დიდი ნაწილი დაძველებულია. როგორც ამბობენ, მათ გასაძლიერებლად დარდანელის სიმაგრეებიდან გადმოაქვთ საციხოვნო არტილერია, ფორტები ტელეგრაფ-ტელეფონითაა შეერთებული; არის მრავალი სამხედრო სურსათისა და იარაღების საწყობი. გერმანელ სამხედრო პირთა აზრით სამხრეთის ნაწილი უფრო მაგარი და მიუდგომელია. მიელი ციხე გამოანგარიშებულია, მშვიდობიან დროს 50.000-სა, ხოლო ომის დროს 200.000 კაცის დასატევად.

აი, ამ ციხის წინაშე სდგას დღეს ბულგართა გამარჯვებული ჯარი და გულმოდგინედ ემზადება უკანასკნელ დაბრკოლების შესამუსრავად. უცხოეთის კორესპონდენტების ცნობით, მოკავშირეებს თავიდანვე გადაუწყეტიათ, ერთად შევიდნენ ოსმალეთის სატახტო ქალაქში. ამ ჟამად, როდესაც მაკედონიის ესპარეზზე ომი თითქმის გათავებულია, ბულგარეთის საალყო ჯარს დიდ დახმარებას გაუწევს სერბიისა და საბერძნეთის საციხოვნო მძიმე არტილერია, მით უმეტეს რომ ბულგარებმა თვისი საალყო პარკი ადრიანოპოლთან დაბანდეს და იძულებული არიან მოუცადონ მოკავშირეებს.

ტელეგრაფმა ცნობა მოიტანა, რომ სერბიის ჯარის ერთი ნაწილი უკვე შეუერთდა ბულგარელებსო, ასევე მოიქცევა სალონიკის აღების შემდეგ საბერძნეთის ჯარიც, რომელიც დედე-აგაჩის რკინის გზით საჩქაროდ იძვრის ჩათალჯისაკენ, ასე რომ, ამ დღეებში მოწმე ვიქნებით მი პირდაპირეთა უკანასკნელ შებმისა, რომელმაც სამუდამოდ უნდა გადასწყვიტოს ოსმალეთის ბედი.

კოლხი.

ბალკანეთის ომი

დეპეშები.

ბულგარეთის მხრით.

სოფია. „მირის“ ცნობით, ადრიანოპოლის ჯარი შეეცადა თავზე დაჰსხმოდა ბულგარეთის ჯარის ჩრდილო-დასავლეთის ფრთაზე. ბულგარეთის ჯარმა საშინელი სროლა ასტეხა. ოსმალები უკუ ქცეულ იქმნენ.

სოფია. 27 ღვინობისთვეს, დილა ადრიან შეტაკება მოხდა. სამი საათის ბრძოლის შემდეგ ოსმალები სალონიკესკენ გაეშურნენ. ბულგარები მდევარად დაედევნენ. ამ დროს გაიგეს, რომ სალონიკი ბერძნებს აუღიათო. ბულგარეთის ჯარი სალონიკისკენ გაემართა. მემკვიდრენი ბორისი და კირილე ბრძოლის ველზე იყვნენ და ვაფაციცებით თვალ-ყურს ადევნებდნენ ბრძოლას. ბულგარეთის ჯარში საღი სული ტრიალებს.

სერბიის მხრით.

ბელგრადი. მოვიდა 37 ყაზახი მოხალისე. პაშიჩი უსკიუბში წავიდა.

ბელგრადი. ტერეშჩენკოს საზოგადოების საავადმყოფო მივიდა ბელგრადში.

უსკიუბი. კუმანოვთან დამარცხების შემდეგ ფეხტი-ფაშა ტეტევოში გაიქცნენ. იქვე გაიქცა პრიზრენის მუტესარიფ მაჰმედ-ფაშა. 15,000 ჯარის-კაცი გოსტივარით კიჩევოში გაემართა. გოსტივარელი და ტეტიველი ალბანელები სერბიელებს უბრძოლველად დაჰნებდნენ. ოსმალებმა დაიჭირეს კიჩევოს პოზიცია. მოხდა საშინელი ბრძოლა. ოსმალების დაქსაქსული ჯარი ბიტელიისკენ გაემართა. სერბიელები ოსმალებს ხიშტებით ართმევდნენ პოზიციებს. ბიტელიაში შეიკრიბა 40,000 ოსმალოს ჯარის-კაცი. აქ გადამწყვეტი ბრძოლა მოხდება.

ბელგრადი. ოფიციალი ცნობა. პრილეპის ბრძოლის დროს სერბიელების მოკლულთა და დაჭრილთა რიცხვი 3.000 კაცს უდრის, ოსმალებისა კი 8.000. კიჩევოს თავგამოდებით იცავდა ტეტევოს ფაშა მაჰმუდი. შეიქნა საშინელი, სისხლის მღვრელი ბრძოლა სერბიელებსა და ოსმალთა შორის. სერბიელნი გამარჯვებულნი შევიდნენ ქალაქში. ოსმალეთის ჯარი უკუაქციეს. კიჩევოს მცხოვრებნი სიხარულით მიეგებნენ გამარჯვებულთ.

საბერძნეთისა და ჩერნოგორიის მხრივ.

ათინა. პრინცესა სოფია, ვენიზელოსი და უცხოელი სამხედრო აგენტები მემკვიდრის დაპატიჟებით სალონიკში წავიდნენ.

ცეტინიე. დიაკოვიდან იტყობინებიან, რომ დიაკოვოს ახლო-მახლო მიდამოები გენერალ ვუკოტიჩს დაჰნებდა.

ათინა. საპუნზაკისი იტყობინება ჰენტეპეგადოს აღებას თავის მიდამოებით. ოსმალეთის დევნილმა ჯარმა სიმაღლეები დაიჭირა.

ათინა. დიდი წვიმების გამო პოლოპონეში ცნობების მოწოდება შეწყვეტილია. დაზიანებულია აგრეთვე რკინის გზის ლიანდაგი. საფოსტო-სატელეგრაფო უწყების შენობა სულ მთლად გადამწვარა სალონიკში.

ოსმალეთი.

სტამბოლი. იტალიის მეორე კრეისერი როდოსტში შევიდა და წაიყვანა 84 კაცი. მათ რიცხვში ელჩებიც.

სტამბოლი. მოვიდა ავსტრიის და ინგლისის კრეისერი. სამხედრო სამინისტრომ კორესპონდენტებს აუკრძალა პოზიციების დათვალიერება.

გაზეთებიდან.

ბულგარეთის მხრით.

ჩათალჯის ბრძოლა.

სოფიიდან ოფიციალურად იტყობინებიან: მესამე ლაშქრის მოწინავე ნაწილმა ხანგრძლივი ბრძოლის შემდეგ აიღო მიდამო ტარფიდან დაწყებული ქათფაქიომდე, რომელიც მშვენიერ პუნქტს წარმოადგენს მომავალ მოქმედებისთვის. პირველი ჯარის ავანგარდმა გარეკა ოსმალები ჩათალჯის გორაკებიდან. მთელი ციხის გასწვრივ გაცხარებული ბრძოლაა.

ოსმალების სრული დამარცხება?

გაზ. „ტაგესრუნდშაუს“ ატყობინებენ: ჩათალჯასთან ოსმალები სასტიკად დამარცხდნენ, მიატოვეს სანგრები და ზარდაცემულნი ილტვიან სტამბოლისაკენაო. სატახტო ქალაქში დიდი შიშიანობაა, მოელიან ძარცვა-გლეჯას დამარცხებულ ჯერისაგან. ამ დღეებში ბულგარელები აიღებენ სტამბოლსაო.

ჩათალჯის აღება?

„ტაიმსს“ სოფიიდან ატყობინებენ: ბულგარეთის ჯარმა აიღო ჩათალჯის ციხე. ოფიციალური ცნობა ჯერ არ მიუღიათ.

ადრიანოპოლის ალყა.

საშინელი ბრძოლის შემდეგ, ბულგარელებმა აიღეს კიდევ ადრიანოპოლის ორი სანგარი—უბანი თოფე და პანას-უფე.

ადრიანოპოლში სახადი მძვინვარებს.

დატყვევებულთა სიტყვით, ადრიანოპოლის დამცველ ოსმალთა ჯარში სახადი მძვინვარებს. ექიმები არა ჰყავთ, მთელს ქალაქში მხოლოდ ერთი ევროპიულად განათლებული ექიმია. მიუხედავად დიდი დანაკლისისა, მეციხოვნე ჯარის რაოდენობა 50.000-მდეა.

ადრიანოპოლი დანებდა?

ხმებია, ადრიანოპოლი დაემხოო. ბულგარები, ვითომ, განგებ ჰმალავენ ამ ამბავს, რათა საშუალება მოუსპონ დიდ სახელმწიფოებს ომში ჩარევისა, რადგან ეს უკანასკნელნი ადრიანოპოლის აღებას ომის დასასრულად ჩასთვლიან და სტამბოლში აღარ შეუშვებენ მოკავშირეთა.

საბერძნეთის მხრით.

სალონიკის აღება.

მეციხოვნე ჯარის მცირე წინააღმდეგობის შემდეგ საბერძნეთის ტახტის მემკვიდრემ აიღო ქ. სალონიკი სადაც 15.000 ოსმალოს ჯარი იდგა. სალონიკის ვალიმ (გუბერნატორი) თავი მოიკლა.

ეპირის ლაშქარი.

საბერძნეთის მეორე ჯარი, გენ. საპუნზაკისის მეთაურობით ჩრდილოეთისკენ, შიდა ალბანიაში, მიიწევს. სალონიკის ლაშქრიდან მემკვიდრემ ერთი რაზმი გაგზავნა მის დასახმარებლად.

ოსმალეთის მხრით.

შიშის ზარი სტამბოლში.

მინისტრთა საბჭოს განუწყვეტელი სხდომები აქვს. მინისტრთა სადგომს ბრბო ახვევია გარს. ახალგაზდა ოსმალებმა დიდი ვეზირი ინახულეს და დაჟინებით მოითხოვეს ბრძოლა უკანასკნელ სისხლის წვეთამდე განაგრძონ. ხმებია, დიდი ვეზირი ქიამილ-ფაშა სამსახურიდან გადადგაო. ოფიციოზური გაზეთი „საბახი“ მოხალისეთაგან ნაციონალურ ლაშქრის შედგენას და სატახტო ქალაქის გარშემო ახალ სანგრების გაკეთებას მოითხოვს.

ტეროორი ფლოტში

სალონიკის ყურეში დაღუპულ ოსმალეთის ჯავშნოსნის უფროსი სამხედრო სამართალში მისცეს და დახვრიტეს, რადგან იგი ტკბილ ძილს მისცემოდა იმ დროს, როდესაც ვახტის უფროსებმა მტრის ნაღმოსანი შენიშნეს. დაჰხვრიტეს აგრედვე ყარაბურუს ბატარეის უფროსი, რომელმაც ვერ შეამჩნია საბერძნეთის გემი.

ოსმალეთის მუქარა.

ოსმალეთის მთავრობამ შემდეგი ნოტა წარუდგინა დიდ სახელმწიფოებს: „რადგან ჩვენ დანამდვილებით გავიგეთ, რომ მეფე ფერდინანდს, ჯათალჯის აღების შემდეგ, განუზრახავს სტამბოლში შემოსვლა, ოსმალეთის მთავრობა ეძლევა იმ ამბების პასუხისმგებლობას, რომელიც შესაძლებელია მოსდეს, რადგან სტამბოლი ისლამის ცენტრად ითვლება და მაჰმადიანები ვერ მოითმენენ აქ ბულგართა შემოსვლას“.

გალკანეთი და ევროპა

ალბანეთის ბედი.

პეტერბურგიდან იუწყებიან: ბალკანეთის ომის ლიკვიდაციის დროს, ყველაზე დიდ დაბრკოლებას ალბანეთის საკითხი იწვევს. ავსტრია უარჰყოფს სერბიის მიერ ტერიტორიის შემატებას, მაგრამ ადრიატიკის ზღვის მაგიერ იგი ეგეის ზღვაზე ჰპირდება სერბიას სერესის ნავთსადგურს. ამ ბოლო დროს ალბანეთის საკითხმა უთანხმოება გამოიწვია თვით იტალია-ავსტრიის შორის. საქმე ისაა, რომ ჯერ კიდევ 1904 წელს ამ სახელმწიფოებმა პირობა დადვეს, ალბანეთის საკითხში ტერიტორიის შემატება არ გვაინტერესებსო. სან-ჯულიანოს ვენაში ყოფნის დროს ათ ახალი ხელშეკრულებით დაადასტურეს ალბანეთის განუყოფლობა და დამოუკიდებლობა, მაგრამ პროტექტორ ტის საკითხი კი გადაუწყვეტლად დასტოვეს. ამ ჟამად საქმეა, მათ მიერ აღსარებულ ალბანეთის დამოუკიდებლობისა და სერბიის ადრიატიკისაკენ მისწრაფების შეთანხმება. იტალიის აზრით ასეთი შეთანხმება ადვილი განსახორციელებელია: საჭიროა მხოლოდ სერბიის მოთხოვნილებათა მიხედვით შეიცვალოს ალბანეთის საზღვრები. სერბიას ეგეის ზღვაზე არა ჰსურს ნავთსადგური. მის სურვილს მხარს უჭერენ, არა მარტო ინგლისი, საფრანგეთი და რუსეთი, არამედ ბულგარეთი და საბერძნეთიც. თუ სახელმწიფოები ვერ შეთანხმდნენ, ეს საკითხი ავსტრია-რუსეთის სერიოზულ კონფლიქტს გამოიწვევს.

მუქარის დეკლარაცია.

ვენიდან იტყობინებიან: გერმანიისა და იტალიის ელჩებმა მოწერილობა მიიღეს: გამოუცხადეთ სერბიის მთავრობას, რომ სამთა კავშირის სახელმწიფოთა შორის სრული თანხმობა სუფევს და ადრიატიკის ზღვაზე სერბიის გასვლას იგინი თვისი ინტერესების დარღვევად ჩასთვლიან.

ბერჰტოლდის გამბედაობა.

ვენიდან დეპეშა მოსულა: გრაფმა ბერჰტოლდმა სერბიაში მყოფს ავსტრიის ელჩს აცნობა: სერბიის მინისტრ-პრეზიდენტთან თათბირის დროს ნუ მოერიდები და მუქარის კილოთი ილაპარაკეო.

სერბიის აზრი.

სერბიის ერთს გამოჩენილ დიპლომატს უთქვამს: ავსტრიას არა ჰსურს, რომ სერბიამ მიწა-წყალი შეიმატოს ადრიატიკის ნაპირზე და ომით გვემუქრება. ამრიგად იგი რუსეთსაც აშინებს, რათა მან ადრიატიკის მაგიერ, ეგეის ზღვის ნაპირით დაგვითათბიროსო. სერბია მტკიცედ ადგას თავის გადაწყვეტილებას მოკავშირეთა თანხმობით. ჩვენ ავსტრიის მუქარას არ არ მოვერიდებით, მაგრამ თვითონ მას კი ეშინიან ომისა, რადგანაც დარწმუნებული არ არის ბოსნია—ჰერცოგოვინის კეთილ-განწყობილებაში. ავსტრია შანტაჟისტობას უწევს რუსეთს, რომ მისი დიპლომატია დათმობის გზაზე დააყენოს. სერბიის ბედი რუსეთზეა დამოკიდებული, თუ იგი უარს გვეტყვის დახმარებაზე, ევროპის ომი აუცილებელია: ალბანეთის დაპყრობილ ადგილებს ჩვენის ნებით არ დავთმობთ, რადგანაც ასეთია ბალკანეთის კავშირის მტკიცე გადაწყვეტილება.

დეპეშები

(დეპეშათა პეტერბ. სააგენტო)

საზღვარ-გარედ

31 ოქტომბერი.

ლონდონი. საზოგადო პალატა. ბანბერის შენიშვნას კენჭი უყარეს. დარბაზში საშინელი ყვირილი ასტყდა. ხმების დათვლამდე უნიონისტებმა იცოდნენ მთავრობის დამხობა. როცა გაიგეს, რომ შენიშვნა მიიღეს უნიონისტები სიხარულით ქუდებს მაღლა ისროდნენ. სანამ არჩევნების შედეგს გაიგებდნენ განუცლო რამდენიმე ხანმა. ასკვიტი დარბაზში არა სჩანდა, იგი საჩქაროდ პარლამენტში გამოიწვიეს. ასკვიტმა წინადადება მისცა სხდომა შეეწყვიტათ. როცა ასკვიტი მოიღალა, ოპოზიციამ დაუყვირა: „მშვიდობით! ინგლისი მოლოდინშია; რომ თქვენ

თავის დღეში აქ ალარ დაჰბრუნდეთო!“ სხდომის შეწყვეტის შემდეგ კაბინეთს თათბირი ჰქონდა. მთავრობის დამარცხებას არა სასურველი შედეგი შეიძლება მოჰყვეს. ჰფიქრობენ, აღმოსავლეთის კრიზისის გამო შეიძლება მთავრობა თანამდებობიდან გადადგომას არ დასთანხმდესო.

ლონდონი. რეიტერის სააგენტო გვაცნობებს, რომ ასკვიტმა გადასწყვიტა თანამდებობიდან არ გადადგესო. პალატის კენჭის ყრა კომისიის გადაწყვეტილებას ეწინააღმდეგებაო. მთავრობა მიიღებს ზომებს გამოარკვიოს პალატის ნამდვილი აზრიო.

ლონდონი. საზოგადო პალატაში ასკვიტმა განაცხადა, რომ ხვალ შეტოიტანს წინადადებას, პალატამ განასაჩივროს 29 ღვინობისთვეს მიღებული შენიშვნა ბანშერისაო. ამან ძლიერ აღელვა საზოგადო პალატა.

მინისტრ-პრეზიდენტის მოკვლა.

მადრიდი. 30 ღვინობისთვეს, დილის 11 საათზე, ვიღაც ბოროტგამზრახველმა რევოლვერით მოჰკლა მინისტრ-პრეზიდენტი კანალეხასი. მკვლელი შეიპყრეს. რის შემდეგაც თავი მოიკლა.

ᲩᲘᲜᲔᲗᲘ.

პეკინი. პრესა დიდ უმადურებას უცხადებს ჩინეთის მთავრობას რუსეთ-მონღოლიის შეთანხმების გამო. მთავრობას უმოქმედობას ჰსწამებენ. პრესა მოითხოვს სასტიკი წინააღმდეგობა გაუწიონს ჩინეთმა მონღოლებს და რუსეთს. მთავრობა ომსაც არ უნდა შეუშინდესო დასძენს პრესა.

მუკდენი. რუსეთის და მონღოლიის შეთანხმებამ მძიმე შთაბეჭდილება იქონია მუკდენის მცხოვრებზე. პრესის აზრით, რუსეთმა კვლავ განაახლა აქტიური მოქმედება შორეულ-აღმოსავლეთშიო.

ᲠᲣᲡᲔᲗᲘ

სიკვდილის განაჩენი.

ეკატერინოდარი. სამხედრო სასამართლომ სამი დღის განმავლობაში გაარჩია ყაჩაღთა ბრბოს საქმე. 15 კაცს სიკვდილის განაჩენი გამოუტანეს. 5 კაცს გადუწყვიტეს სამუდამო კატორღა; 4 გამასწორებელ რაზმში გაგზავნა და 8 გაამართლეს.

მემკვიდრის ავადმყოფობა.

პეტერბურგი. ბიულეტენი მემკვიდრის ავადმყოფობისა. 30 ღვინობისთვე, საღამოს 7 საათი. სიცხე: დილით ჰქონდა 36,8 გრ., საღამოთი 37,1 გრ. მაჯის ცემა 120—112. ფერი თან და თან უკეთდება.

ᲗᲔᲐᲢᲠᲘ ᲓᲐ ᲮᲔᲚᲝᲕᲜᲔᲑᲐ

ქართული თეატრი. დღეს, 1 ნოემბერს 1912 წ. ქართულ დრამატიულ დასის მიერ წარმოდგენილი იქნება 1. ცნობილი პიესა **„ზღვასთან“** თარგმანი ვალ. შალიკაშვილისა. მონაწილეობს და რეჟისორობს ვლ. ალ.-მესხიშვილი 2. ი. ელეფთერიძის **„შემთხვევა“** დრამ. ნაკვთი 2 მოქმ ვასო აბაშიძის მონაწილეობით.

წერილი რედ. მიმართ

მოწყალეო ხელმწიფევ ბატ. რედაქტორო! უმორჩილესად გთხოვთ ამ ჩემს ღია წერილს ადგილი მისცეთ თქვენ პატივცემულ გაზეთში ღია წერილი.

ძმათა იოსებ და პეტრე ჯანჯღავებს; როგორც მთელს სუხუმს მოეხსენება, მე მივენდევი თქვენს პატიოსნებას, და ძმური სამსახურის წყალობით უბინოთ და ეუსახლ-კაროთ ქუჩათ ვარ. ცოლშვილიანათ გამოგდებული. უკანასკნელად მოვმართავ თქვენს პატიოენებას და გთხოვთ დამიბრუნოთ ჩემი ექვსასი მანეთის უფულო და ვექსილები და ორას მანეთის აღმასრულებელი ფურცელი. ამასთან ერთხელ კიდევ ვცდი ბედსა და გთხოვთ გამომყვეთ სამედიატორო სამართალში: დეე პირუთვნელმა მედიატორებმა დაგვდონ მსჯავრი; ვინაა ჩვენ შორის მართალი და ვინაა მტყუანი. სრული იმედი მაქვს, რომ ამაზე უარს არ განაცხადებთ და დღეიდან ორი კვირის განმავლობაში შემატყობინებთ თქვენს მედიატორეთა ვინაობას. ჩემს მედიატორებს მაშინვე დავასახელებ, საქმე სუხუმში უნდა გაირჩეს. წინადადეგ შემთხვევაში ქვეყანას მაინც ეცოდინება თუ ვინაა ჩვენს შორის მტყუანი და რა გზით შეძლება მალე გამდიდრება.

თქვენზე იმედ გაცრუებული სოფანე ვასილიძე **ჯანჯღავა.**

რედაქტორ-გამომცემელი
ნ. კურდღელაშვილი.

ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐᲜᲘ

ᲦᲘᲐ ᲬᲔᲠᲘᲚᲘ ᲘᲝᲡᲔᲑ ᲙᲐᲚᲐᲜᲓᲐᲫᲔᲡ

თქვენ მესამედ მიწვევთ სასამართლოში, და თუ ვინიცობაა არ გამოგყევით, მემუქრებით თქვენს ფიზიანომიას გამოვარკვევო.

მეტად მიმაჩნია რაიმე წერილით გიპასუხოთ. არც სამედიატორო სასამართლოში გამოგყვებით. მე მივმართავ სახემწიფო სასამართლოს და გთხოვთ იქ დამიმტკიცოთ ჩემი გლადიატორობა და ზელიმ-ხანობა, როგორც თქვენ მიწოდებდით ჩერქეზიშვილის ქუჩაზედ, მოწმების წინაშე.

769 **შაშუა მიქაძე.**

ᲛᲐᲢᲐᲠᲔᲑᲔᲚᲗᲐ ᲛᲘᲑᲐ ᲡᲕᲚᲐ

(ᲖᲐᲛᲗᲠᲝᲑᲘᲗ).

15 ოქტომბრიდან.

(დრო აღნიშნულია ტფილისის საათით).

ტფილისიდან გადის.

ბაქოსაკენ: სამგზ.-საბარგო № 8, საღ. 7 ს. 26 წ. **ჩქარი** № 2, დილ. 10 ს. 14 წ. **საფოსტო** № 4, ღამის 12 ს. 36 წ. **სამგზავ.** № 6, ნაშუადღ. 6 ს. 31 წ. **ნარევი** № 106. საღ. 7 ს. 20 წ.

ბათომისაკენ: სახ. № № 107, დილ. 4 ს 38 წ. **სახ.** № 5, ნაშ. 4 ს. 38 წ. **საფ.** № 3, დილ. 9 ს. 50 წ. **სახ.** № 4, საღ. 9 ს 4 წ. **სახ.** № 11, ღამ. 10 ს. 2 წ.

ბაქოსკენ: ნარევ. № 106, საღ. 7 ს. 26 წ.

ერევანისკენ: სახ.-საბ. № 8¡7, შუადღ 1 ს. 6 წ.

ჯულფისკენ: საფ. № 4¡3, ამ. 1 ს. 11 წ.

ყარსისკენ: სახ.-საბ. № 6¡5, საღ. 8 ს. 10 წ.

ბორჯომისაკენ: სახ. № 9/10 6, ნაშ. 3 ს. 17 წ.

ტფილისში მოდის.

ბაქოდან. ნარევ. № 107, ღამ. 3 ს. 8 წ. **სახ.** № 5, ნაშ. 3 ს. 46 წ. **საფ.** № 3, დილ. 9 ს. **ჩქარ.** № 1, საღ. 9 ს. 10 წ. **სახ.-საბ.** № 7, დილ 11 ს. 55 წ.

ბათომიდან: სახ. № 12, დილ. 8 ს. 50 წ. **საფ.** № 4, ღამ. 11 ს. 32 წ. **სახ.** № 6, საღ. 5 ს. 56 წ. **ნარევ.** № 106, დილ. 5 ს. 15 წ.

ერევნიდან: სახ.-საბ. № 8¡7, აღ. 5 ს. 28 წ.

ყარსიდან: სახ.-საბ. № 65, ნაშ. 1 ს. 28 წ.

ჯულფიდან: სახ. № 43, დილ. 8 ს.

ბორჯომიდან: სახალ. № 9¡10 6, დილ. 11 ს. 22 წ.

მიხაილოვიდან სურამში: სახ.-საბარგ. № 61, ღამ. 2 ს. 18 წ. **სახ.-საბ** № 63, დილ. 5 ს. 30 წ. **სახ.-საბ.** № 65, ნაშ. 12 ს. 48 წ. **სახ.-საბ.** № 67, ნაშ. 3 ს. 13 წ. **სახ.-საბ.** № 69, საღ. 7 ს. 53 წ. **სახ.-საბ.** № 71, საღ. 9 ს. 20 წ.

სურამ.-დან მიხაილოვში: სახ.-საბარ. № 60, ღამ. 1 ს. 22 წ. **სახ.-საბ.** № 62, დილ. 4 ს. 38 წ. **სახ.-საბ.** № 64, დილ. 7 ს. 8 წ. **სახ.-საბ.** № 66, ნაშ. 1 ს. 15 წ. **სახ.-საბ.** № 68, საღ. 6 ს. 38 წ. **სახ .საბ.** № 70, საღ. 8 ს. 26 წ.

ქუთაისიდან რიონში: სახ. № 77, დილ. 5 ს. 28 წ. **სახ.** № 79, დილ. 10 ს. 14 წ. **საბ.** № 81, ნაშ. 2 ს. 3 წ. **სახ.** № 83, ნაშ. 5 ს. 48 წ. **სახ.** № 85, ღამ. 11 ს. 58 წ.

რიონიდან ქუთაისს: სახ. № 76, დილ. 5 ს. 25 წ. **სახ.** № 78, დილ. 11 ს. 2 წ. **სახალ.** № 80, ნაშ. 3 ს. 8 წ. **სახ.** 82, საღ. 6 ს. 55 წ. **სახ.** № 84, ღამ. 1 ს. 58 წ.

ქუთაისიდან შორაპანს: სახალხო № 29/30, ნაშ. 5 ს. 23 წ.

შორაპნიდან ქუთაისს: სახ. № 27/28, დილ. 8 ს. 30 წ.

ფოთიდან სამტრედ. და ქუთაისს: სახ. № 26, დილ. 6 ს. 6 წ. **სახ.** № 4 II, დილ. 11 ს. 9 წ. **სახ.** № 6, საღ. 5 ს. 1 წ. **სახ.** № 8 II, საღამ. 9 ს. 10 წ.

სამტრედიიდან ფოთში; სახ. № 3 II, შუადღ. 1 ს. 57 წ. **სახ.** № 7 II. საღ. 7 ს. 24 წ. **სახ.** № 5 II, საღ. 7 ს. 59 წ. **სახ.** № 25 II, ნაშ. 6 ს. 18 წ.

ბათომ.-დან ქობულეთსა და ნატანებში: სახ. № 18, ღამ. 11 ს. 13 ს. **სახ.** № 14, დილ. 5 ს. 43 წ. **საფ.** № 16, ნაშ. 2 ს. 58 წ.

ქობულეთ.-დან ბათომს: სახ. № 13, დილ. 7 ს. 4 წ. **სახ.** № 15, ღამ. 12 ს. 23 წ. **სახალხ.** № 17, ნაშ. 5 ს. 47 წ.

ნატანებიდან ბათომს: სახ № 17, ნაშუადღ. 5 ს. 20 წ.

ბათუმიდან ქობულეთში. სახ. № 18, ღამ. 11 ს. 13 წ. **სახ.** № 14, დილ. 5 ს. 43 წ. **სახ.** № 16, ნაშ. 2 ს. 58 წ.

ბათომიდან ნატანებს: სახ. № 16, ნაშუადღ. 4 ს. 24 წ.

მიხაილოვ.-დან ბორჯომს. სახ. № 46, ნამ. 3 ს. 8 წ. **სახ.** № 65, საღ. 9 ს. 14 წ. **სახ.** № 86, დილ. 5 ს. 25 წ.

ბორჯომ.-დან მიხაილოვში: სახ. № 36, ნაშ. 12 ს. 35 წ. **სახ.** № 55, დილ. 5 ს. 58 წ. **სახ.** № 76, ღამ. 12 ს. 41 წ.

პირდაპირი მიმოსვლა
გადაუჯდომლად.

1) **ბათომიდან პეტერბურგამდე** გაივლის ნიკიტოვკას, კურსკს, მოსკოვს, არის ერთი მიქსტო-ვაგონი I—II კლასისა და 1—მესამე კლასის, მატარებლების №№ 1/11 და 2/12. ყველა ბილეთები პლაცკარტებით.

2) **ბათომიდან მოსკოვამდე.** გაივლის კოზლოვს და რიაზანს; I ვაგონი პირვ. კლასისა, I მეორისა და 3—მესამისა, მატარებლების №№ 5 და 6. I და II კლასი და მესამე კლასის ერთ ვაგონში ბილეთები პლაცკარტითაა, ხოლო მესამე კლასის ორ ვაგონში უპლაცკარტოდ.

3) **ტფილისიდან როსტოვამდე** ერთი ვაგონი I/II კლასისა, ერთიც მესამე კლასისა, მატარებელთა ნომრები 1 და 2.

4) **ტფილისიდან ჯულფა-ერევნისკენ,** ერთი ვაგონი I/II კლ. და ერთიც მე-III კლას. მატარებლის ნომრები 3 და 4.

ᲣᲤᲐᲡᲝ ᲡᲐᲔᲥᲘᲛᲝ ᲓᲐᲮᲛᲐᲠᲔᲑᲐ

ქალაქის საბჭოს ექიმები.

უბნები

1—2 **გ. ა. გედალინი** (სდგას ვერაზე, ოლგის ქუჩა, 22. ტელეფ. 592).

3—4 **მ. ი. შავერდოვი** (ფეთხაინის აღმართზე, 1, ტელ. 619).

5—6 **ტ. მ. თბთეოსიანი** (ველიამინოვის, 4, ტელეფ. 680).

6—7 **შ. ა. მიქელაძე** (ავლაბარში, კახეთის ქ., 1, ტელ. 715).

8—9 **ნ. დ. ხატისოვი.** (კუკიაში, ნიკოლოზოვის ქ. 7, ტელ. 715).

10. 11—12 **ა. ი. შჩერბინინისა** (დიდუბეში, საგურამოს ქ. 5. ტელეფ. 71.

ᲡᲐᲡᲐᲜᲘᲢᲐᲠᲝ ᲔᲥᲘᲛᲔᲑᲘ

უბნები: 1, 2—9 **პ. ფომინა-ოსიპოვისა** ვაკეში, საკუთარი სახლი, ტელეფ. 461). მე-4 და რუსის ბაზარში **ქრ. ლ. ქალთბროვი** (სოლოლაკი, ამაღლების ქ. 517).

5—6 **ი. მ. ზაბლუდოვსკი** (გრიბოედოვსკი, 10. ტელ, 645).

0, 11—12 **ვ. ა. მირაქოვი** (მიხეილის ქ., 174 ტელ. 327).

7—8 **გ. თ. ნათიშვილი** (ვორონცოვის ძეგლთან, მონუმენტნი შესახვ. 5. ტელ. 487).

სასურველია, თვითონ მცხოვრებლები დაგვეხმარებოდნენ სასანიტარო წესიერების შემოღებაში და სადაც-კი ამ მხრივ უწესობას შეჰნიშნავენ—სახლებში თუ სხვა ადგილებში სასანიტარო მოთხოვნილებათ არღვევენ, ცუდს საჭმელ-სასმელს აკეთებენ და ჰყიდიან და სხ.—დაუყონებლივ ზემოდ დასახელებულ ექიმებს აცნობონ, წერილობითი განცხადებები ყველას შეუძლიან გარდასცეს ქალაქის სავაჭრო პოლიციის კანტორებში: ვერის მოედანზე. რუსის ბაზარში, თათრის მოედანზე, კახეთის მოედანზე, ავლაბარში რიყის ქუჩაზე, 54, ელისაბედის ქუჩა 56 და მალაკნის მოედანზე.

ᲒᲔᲛᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲛᲝᲡᲕᲚᲐ

(ᲖᲐᲛᲗᲠᲝᲑᲘᲗ)

15 ოქტომბრიდან,

ᲨᲐᲕ-ᲖᲦᲕᲐᲖᲔ.

(დრო ტფილისის საათითაა აღნიშნული).

„ᲕᲐᲭᲠᲝᲑᲐ-ᲜᲐᲕᲬᲚᲜᲝᲑᲘᲡ“

საზოგადოების გემები.

ბათომიდან გადის:

1) **პ ი რ დ ა პ ი რ ი, საფოსტო** გემი **შაბ.** და **კვირ.,** ღამ. 12 ს. 58 წ.

ირგვლივ მოსიარულე:

№ 1. **ოთხშ.**—შუა ღამის 1 ს, 58 წ.

№ 2. **პარასკეობ.,** შუაღამის 1 ს. 58 წ.

№ 1. **სახ., შაბათ.,** ნაშუადღ. 2 ს. 58 წ.

№ 2. **ორშაბ.,** ნაშ. 2 ს. 58 წ.

ბათომში მოდის:

ოდესიდან პ ი რ დ ა პ ი რ ი, **საფ., პარ.** დილ. 6 ს. 58 წ.

ირგვლივ მოსიარულე:

№ 1. **ორშ.,** საღ. 9 ს. 58 წ.

№ 2. **ოთხშ.,** საღ. 8 ს. 58 წ.

№ 1. **სამგზ., პარ.** საღ. 8 ს. 58 წ.

№ 2. **კვირ.,** საღ. 6 ს. 40 წ.

ᲙᲐᲡᲙᲘᲘᲡ ᲖᲦᲕᲐᲖᲔ.

„ᲙᲐᲕᲙᲐᲖᲘ ᲓᲐ ᲛᲔᲠᲙᲣᲠᲘ“

საზოგადოების გემებისა

ბაქოდან გადის:

კრასნოვოდსკს, ყოვ.-დღე საღ. 4 ს. 40 წ.

ენზელს პ ი რ დ ა პ ი რ ი, **პარ.,** და **სამშაბ.,** ნაშუადღ. 4 ს. 40 წ.

ირგვლივ მოსიარულე:

ასტარას, ხუთშ. ნაშუადღ. 5 ს. 25 წ.

ბაქოში მოდის;

კრასნოვოდსკიდან ყოველ-დღ. დილ. 9 ს. 40 წ.

ენზელიდა ორშ. და პარ., დილ. 60 ს. 5 წ.

ასტარიდან კვირ., ირგვლ. მოს. დილ 4 ს. 44 წ.

ᲔᲥᲘᲛᲜᲐᲕᲐᲡᲐᲠᲓᲘᲐᲜᲘᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲙᲐᲠᲛᲝ ᲡᲐᲛᲙᲣᲠᲜᲐᲚᲝ

დაარსებულია 1880 წელს.

(ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ).

ავადმყოფების მიღება ყოველ დღე გარდა კვირისა.

ᲓᲘᲚᲘᲗ:

„606“ — 11—12 ს. ᲨᲔᲛᲨᲐᲮᲣᲠᲔᲑᲐ ᲙᲝᲜᲡᲣᲚᲢᲐᲪᲘᲣᲠᲐᲓ.

ბ. ა. ნავასარდიანი: 11—12 ს. ქირურგიული, და ვენერიული (სიფილ.) ავად.

ბ. გ. აგასაროვი: 1—2 ს. შინაგანი ტ/ტ შვთა ავადმყ.

კ. მ. ჩიქოვანი: 9½—10 ს. თვალისა, შინაგანი და ნერვებისა.

ზ. ი. ბაბანასოვი: 10—11 ს. საბებიო ქალებისა და ბავშვებისა,

ნ. ტ. მულინი: 10—12 ს. ყურისა, ცხვირისა და ყელისა.

მ. გ. ავეტისიანეცი: 11—12 ს. კანისა, სიფილისი, ვენერ., საშ. და ქირურგ.

გ. ი. გურგენოვი: 12—1 ს. საბებიო, ქალებისა და ბავშვებისა.

ა. პ. კარაპეტიანეცი: 12—1 ს. შინაგანი ავადმყოფ. და ყვავილის აცრა.

ექიმი ქალი **ე. ნ. ამბრუმოვა-მელ ქიანი** 1—2 ს. საბებიო დ. ქალების ავად.

ᲬᲐᲚᲐᲕᲝᲗᲘ:

მ. გ. ავეტისიანეცი: 6—7 საათ.

რჩევა-დარიგება 50 კაპ. ხელმოკლეთა-ვის უფასოდ, კონსულტაციები და ოპერაციები მოორიგებით.

საკურნალოს დირექტორი მედიცინის დოქტორი **ბ. ა. ნ ავასარდიანი.**
1078

ᲥᲘᲠᲐᲕᲓᲔᲑᲐ ᲡᲐᲠᲓᲐᲤᲘ

85 ოთხკუთხი საჟენი, ღვინის საგაპროდ ან საქონლისა ⁄ მასალების საწყობად, **თათრის მოედნის მახლობლად,** პატარა სირაჩხანაში, № 13. ჰკითხეთ მეეზოვეს ალბერტს. 727.

ᲥᲐᲠᲗᲣᲚ ᲔᲜᲐᲖᲔ ᲭᲠᲐ-ᲙᲔᲠᲕᲘᲡ ᲬᲘᲒᲜᲘ

თვით-მასწავლებელი 128 ნახატით, ახალი მეთოდი. ექვსი ნაწილი: ქართული, იმერული, ევროპიული, თეთრეული მანდილრსანთ და ბავშვთათვის. ჟურნალების მოხმარება. შედგენილი და გამოც. **სოფიო ი. სიმონოვის მიერ.** ყდით 3 მ., გაგზავნით 3 მან. 50 კ. ეინც ათზე მეტს იყიდის ფოსტის გასაგზავნი არ გადახდება. წიგნის გამოწერა შეიძლება ფასდადებითაც.

მისამართი: Тедавъ, школа кройки и шитья Соф. Іос. Симон-вой. Бульварный пер., 2, соб. д. 1231

ᲤᲔᲮᲡᲐᲪᲛᲔᲚᲔᲑᲘ

ᲗᲝᲛᲐ Დ. ᲯᲐᲜᲘᲫᲐᲠᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡ

მაღაზია-სახელოსნოში.

მუხრანის ქ. № 2. ᲧᲝᲕᲔᲚ ნაირი: საკუთარი და ჰეტერგ. მეხანიკური ნაწარმოები. 683.

ᲒᲐᲛᲝᲪᲣᲚᲘᲐ ᲓᲐ ᲘᲧᲘᲓᲔᲑᲐ

ᲐᲠᲩᲘᲚ ᲭᲝᲠᲭᲐᲫᲘᲡ ᲗᲮᲖᲣᲚᲔᲑᲐᲜᲘ

I ტ. „ეროვნულ პრობლემის გარშემო“ ფასი „ „ „ 75 კ.

II „ „ჩვენი საზოგადოებრივობა „ „ „ „ „ 80 „

III „ „ნაამბრევი“ „ „ „ „ „ „ „ 65 „

IV „ წერილები „ცნობის ფურცლ.“-„მოამბ.“ 1901—1902 წ. „ 85 „

ᲘᲛᲔᲠᲣᲚᲘ ᲨᲐᲛᲞᲐᲜᲘᲣᲠᲘ ᲦᲕᲘᲜᲝᲔᲑᲘ,

ᲤᲘᲚᲘᲞᲔ ᲜᲘᲙᲝᲚᲝᲖᲘᲡ ᲫᲘᲡ ᲭᲔᲚᲘᲫᲘᲡᲐ ქუთაისში,

„ᲙᲝᲚᲮᲘᲓᲐ“ და „ᲗᲐᲛᲐᲠᲐ“

მოიპოვება გასასყიდად ტფილისში:

1) **ვაგზლის ქუჩაზე. ზ. დ. თოიძის სავაჭრო მაღაზიაში** და

2) **მიხეილ. პროსპ. № 5, ა. ზ. ბერელაშვილის ღვინის საწყობში.**

ფასები 1—20 კ. 1 50 მან. ფირმა დაჯილდოვებულია რუსეთის გამოფენაზე ერთი ოქროსი და ოთხი ვერცხლის მედლებით. 1166

მიგიღეთ საუკეთესო გემოს მარცვლოვანი, ქვირითის (ᲙᲐᲥᲘᲐ.) ᲮᲘᲖᲘᲚᲐᲚᲐ.

თევზის მრეწველნი

ᲫᲛ. ᲫᲔᲒᲕᲔᲚᲝᲕᲔᲑᲘ.

ᲞᲣᲨᲙᲘᲜᲘᲡ Ქ., ᲡᲐᲙᲣᲗᲐᲠᲘ Ხ. № 9.

ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘ № 712.

1131

გამოსული ქერჩის

ᲡᲔᲚᲘᲝᲢᲙᲔᲑᲘ

და ყოველგვარი

ᲙᲝᲜᲡᲔᲠᲕᲔᲑᲘ.

მოგვდის მუდამ დღე საკუთარი სამრეწველოდან ახალი თევზი, ხიზილალა, (ჟიტკა), ორაგული, თართი, ტარალანა, ლოქო და სხვა. და აგრეთვე ყოველ დროს იყიდება მაღაზიაში **მოხარშული დოში, ზურგიელი,** და ყოველგვარი

ᲨᲐᲕᲘ ᲮᲘᲖᲘᲚᲐᲚᲐ

ᲐᲠ ᲒᲐᲒᲝᲜᲘᲚᲐᲡ! ᲛᲮᲝᲚᲝᲓ 2 ᲛᲐᲜ. 95 ᲙᲐᲞ.

ვგზავნით ქვემოდ ჩამოთვლილ [illegible] 3 შვენიერ მკვიდრ უბის საათს ქაცობისა [illegible] (და არა ცილინდრი) ინგლისური [illegible] იმართება თავით 36 საათი [illegible] ლა აქვს, 15 ქვიანია. 2. ქალთ. საცხოვრო ყელის ძეწკვი, ახალი ფასონისა. 3. ბრელოკი-კინემატოგრაფი კომპასით, ან საუცხოო სანახავებით. 4. ზამთის ბუდე საათისათვის. 5. მოხდენილი ბეჭედი ამერიკულ ოქროსი „დუბლე“, პარიზელის თვალ თ. 6. საათეატრო ბინოკლი; ახრამტიული შუშით ზედულებრივის ზომისა, რომელიც დიდის მანძილიდან ახლოვდებს საგნებს. 7. საათის უზრუნველმყოფელი ქურდებისაგან. 8. პარიზის პლასტოგრაფი, ზედმიწევნით მაჩვენებელია სხვა და სხვა ვანახობისა. 9—14 ექსი მეტის-მეტად საკულისხმო სურათი. სულ ეს ღირს მხოლოდ ს 3. 95 კ., ორი წყება ⁄ 3. 50 კ., 4 წყება—10 3. 50 კ. ასეთივე წყება ქალის საათი—3 3 70 კ. ეს ნივე სახურავიან საათი 1 მანეთით **მეტი ღირს.** ხელნაკეთი წყება საათისა და ნივთებით საუკეთესო ღირსებისა და უმაღლესი ხარისხისა. 3 3. 95 კ., ორი წყება—7 3. 40 კ. გასაგზავნი ორ წყებამდე—40 კაპ. (ცამეტირში 75 კ.) საათი ვგზავნით შემოწმებულ-შესწორებულს წუთი-წუთზე 8 წლის თავდებობით, ფასდადებით და უბესოდ.

მისამართი: И. Штрумфельдъ, Варшава, Электоральная 11. Отд. 116.

ეს მისამართი ამოსაჭერით და კონვერტს ან ღია წერილს დაეკარით.

Метцль. 36443. 1337.

ᲘᲜᲒᲔᲜᲔᲠᲘ

Ი. Ს. ᲯᲝᲜᲓᲝᲠᲔᲕᲘ

ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘ.

ელისაბედის ქ., 164.

ბაქოს ქ. კუთხე.

ᲪᲔᲛᲔᲜᲢᲘ

ასფალტი, ფერონი, ცეცლის მძლე აგური და თიხა, ლურსმეულობა, „закленки“, გულცარიელი აგური და კრამიტი და სხ., საშ. მასალა.

რკინის კოჯახები,

საძვაბე რკინები,

საკუთხე რკინები,

სახურავების რკინები.

(შავი და ცინკნარევი).

ტელეფონი: კანტორისა № 10—93 აგურხანისა № 11—96.

საშენებელი აგურები საკუთარ აგურხანიდან ვაკეზე 1474

ᲢᲤᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲥᲐᲚᲐᲥᲘᲡ ᲒᲐᲛᲒᲔᲝᲑᲘᲡᲐᲒᲐᲜ

მიმდინარე წლის ნოემბრის ორში, შუადღის 12 საათზე, დანიშნულია

ᲡᲐᲯᲐᲠᲝ ᲕᲐᲭᲠᲝᲑᲐ

ავლაბრის აგარაკში მდებარე 10 დესეტინა და 1200 ოთხ.-კ. საჟ. საქალაქო,

გაჯის საწვავ ადგილის იჯარით გასაცემად.

ამ ადგილის გეგმისა და საიჯარო პირობების ნახვა შეიძლება მუდამ დღე, კვირა-უქმის გარდა, ქალაქის გამგეობის მე-4 განყოფილების საიჯარო ნაწილში. 1550.

ᲐᲛᲮ. „ᲜᲐᲮᲨᲘᲠᲘᲡᲐ“-Ს

ᲒᲐᲛᲒᲔᲝᲑᲐ

აუწყებს **ქვა-ნახშირისა და სათბობ მასალების ტფილისის საწყობთა პატრონებს,** რომ რადგანაც ამ საზოგადოების ხელშეკრულებას ტყვიბულის ქვა-ნახშირის მონოპოლიურ გაყიდვის თაობაზე **ვადა გაუვიდა,** ამისათვის დღეის მერე ვაგონები დაიკვეთეს პირდაპირ ყველა მსურველთაგან საზოგადოების გამგეობის ბინაზე, სოლოლაკის ქუჩა, № 11. 744

Ქ. Შ. ᲬᲔᲠᲐ-ᲙᲘᲗᲮ. ᲒᲐᲛ. ᲡᲐᲡᲬᲠᲐᲤ. ᲬᲘᲒᲜᲘᲡ ᲛᲐᲦᲐᲖᲘᲐᲨᲘ

ისყიდება შემდეგი სასიმღერო და საგალობელი ნოტები:

„სალამური“. სახალხო სიმღერები . . . . . 25 კ.
ქართ. ერთხმ. სიმღერები, არაყიშვილისა. . . . . 20 „
„ვაი დრონი, დრონი“. ქართლ. კილო . . . . . 20 „
მოგონება. გურული კილო 40 „
ქართ. სიმფ. მეგრ. კილოზე 25 „
ლეკური ჯანდიერისა . . 30 „
ქართული რომანსი ფალიაშვილისა . . . . . 50 „
ნანა, შვილო! ფალიაშვილისა 40 „
ახალ აღნაგო, მისივე . . 40 „
რვა ქართული სახალხო სიმღერა. მისივე . . . . . 1 მ.—
ქართ. ხალხ. სიმღ. კრებული მისივე . . . . . 1 მ. 50 „
ქართ. საეკ. გალობა მისივე 1 „ 25 „
ქართ. ხალხ. სიმღერები და ლექსები კარგარეთელისა 50 „
ქართ. სახ. სიმღერები მისივე 50 „
ქართ. ეროვნული სიმღერები ფორტოპიანოს აკომპ. არაყიშვილისა . . . . . 1 მ.—
ქართული ცეკვა მისივე . 50 „
მგოსნის სიმღერა ოპერიდან „თქმულება შოთაზე“ მისივე 60 „
Народныя пѣсни зап. грузіи მისივე . . . . . 2 მ.—
Грамотность. 1141.

გამოსულია და იყიდება

ნ. ᲛᲘᲣᲙᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡ

ᲞᲘᲔᲡᲐ **„ᲛᲔᲒᲝᲑᲠᲝᲑᲐ“,** დრამა 4 მოქმედებ. ფასი 30 კაპ.

ᲒᲐᲛᲝᲪᲣᲚᲘᲐ ᲓᲐ ᲘᲧᲘᲓᲔᲑᲐ

Ი. ᲒᲔᲓᲔᲕᲐᲜᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ᲞᲘᲔᲡᲐ

„ᲒᲐᲛᲪᲔᲛᲘ“

დრამა 3 მოქმედ. ფასი 25 კ.

1553